

Jutro
obeta
dober
dan

VLASTA BERNARD

Ce je se kdo dvomil kljub napovedim večine poznavalcev finančnih in se posebej denarnih trgov, se je moral včeraj prepričati, da je bil start nove skupne evropske valute nadvse uspešno dejanje, ki nakazuje zelo dobre obete za prihodnost komaj rojenega evra. Prvega dne odprtja mednarodnih trgov v novem letu je bila vsa pozornost namenjena razmerjem, ki si jih bo evro priboril v menjavi z glavnimi svetovnimi valutami in seveda predvsem z ameriškim dolarjem, kateremu naj bi evropski novorojenček - po zatonu japonskega jena - postal glavni in nevaren tekmelec. S Stare celine je bilo slišati zagotovila, da z lansiranjem nove valute Evropa nima nobenih skomin po merjenju moci z dolarjem, medtem ko z druge strani Atlantika uradnih komentarjev na evrov tržni krst praktično ni bilo, kajti tam prevladuje geslo o previdnosti in nezaostrovanju gospodarskih odnosov z Evropo. Ni zato naključje, da je bil edini komentar iz Washingtona ubran na pomirjujočo trditve, da evro ne more biti nevaren za dolar vse dotlej, dokler bodo glavni kazalci ameriškega gospodarstva zdravi in trdni.

V odgovor je bilo iz Bruslja slišati napovedi, da bo Evropa prav po zaslugi evra letos ubrala pot gospodarskega zagona in zacela zeti uspehe v boju proti brezposelnosti, po kateri je v primerjavi z ZDA prava neboljenska. Za razliko od celinskega dela našega kontinenta pa je bilo v Londonu, ki se je odrekel sodelovanju pri evru, čutiti precej zadržanosti, medtem ko je prišlo na Svedskem, kjer so ubrali enako pot, do javnih kritik tamkajšnji vladi. Operacija prehoda na evro je tudi v Italiji v celoti uspela, navdušenje nad startom nove valute pa je na Polotoku, ki je ze po tradiciji evropeistično naravnano, doživelo - tudi po zaslugi evforične milanske borze - pravo eksplozijo.

Za nas tukaj ob meji pa je rojstvo evra povezano tudi z navidez majhno, a pomembno in obetavno novostjo: Banka Italije je včeraj izdala prvo tečajnico v evru, na njej pa je namesto desetih evropskih valut, ki so se skupaj z liro umaknile evru, prvič tudi slovenski tolar. Mlada slovenska valuta si je utrla pot na uradno tečajnico italijanske centralne banke v družbi ostalih petih valut držav, ki bodo prve nove članice Evropske unije in ki tudi po tem znaku sodeč pridobivajo pomen na skupnem evropskem gospodarskem in političnem prizorišču.

SKUPNA EVROPSKA VALUTA / NADVSE USPEŠNA PREMIERA NA MEDNARODNIH TRGIH

Svet sprejel evro z navdušenjem, evropski trgi pa z veliko evforijo

Tečaj nove valute se je okrepil po vsem planetu - Novosti na tečajnici Banke Italije

BRUSELJ, MILAN - Gladko, brez zastojev, uspešno, celo briljantno. S temi besedami bi lahko opisali včerajšnji debut nove evropske denarne enote na svetovnih finančnih trgih in v bankah, kjer so se na izjemen dohodek zelo dobro pripravili (to so nam potrdili tudi v slovenskih bankah, kot poročamo na 3. strani in v gorški kroniki). Tudi niso bila neizpolnjena pričakovanja, da se bo evro po začetnem tečaju z drugimi svetovnimi valutami, določenem v Bruslju 31. decembra lani, okrepil: rast njegove vrednosti se je namreč začela že v nedeljskih večernih urah (po našem času) v daljnem Sydneyu, se nadaljevala v Tokiu in v jugovzhodni Aziji, se se okrepila v na domačih tleh v Evropi in se končala na Wall Streetu. Pomen tega dogodka bi lahko ponazorili s primerom evropske izdaje ameriškega ekonomskega dnevnika The Wall street Journal, ki ga tiskajo v Bruslju: po izbruhu zalivske vojne pred osmimi leti je namreč včeraj prvič izšel s stiristolpčnim naslovom na prvi strani, ki ga je posvetil rojstvu evra. Casopis ima namreč tradicijo, da objavlja novice striktno z enostolpčnimi naslovi.

Kot rečeno, se je evro okrepil do vseh glavnih valut - ameriškega dolarja, japonskega jena in britanskega funta - in povzročil evforijo na evropskih borzah, ki so z izjemo londonske podirale rekord za rekordom. Na prvi evro-tečajnici Banke Italije pa je včeraj debutiral tudi slovenski tolar.

Na 3. strani

EVRO / V NAŠIH DENARNIH ZAVODIH

Miren sprejem nove valute

Za zdaj je predvsem obračunska vrednost - Odprli prve račune

TRST, GORICA - Uvedba skupne evropske valute ni povzročila večjih težav v naših denarnih zavodih, ki so se nanjo očitno tudi dobro pripravili. Kot nam je povedal ravnatelj Zadrzne kraske banke Klavdij Brajnik, je za zdaj slo predvsem za uvedbo nove obračunske vrednosti. Kot konkretno placilno sredstvo se bo evro očitno uveljavil postopno, sicer pa je za to se skoraj tri leta casa.

Kljub temu pa je bilo tudi v naših bankah precej povpraševanja po informacijah o konkretnih posledicah

novosti. Podjetniki so se zanimali za prednosti morebitnega odpiranja računov oziroma izvajanje transakcij v novi valuti, varčevalci so se privajali na v evrih izraženo vrednost državnih vrednotnic in delnic na borzi. Vse, ki potujejo, so zanimale tudi novosti v menjavi valut in možnost plačevanja v evrih s kreditnimi karticami in ceki. In tako se je zgodilo, da so nekateri klienti že odprli svoje račune v skupni evropski valuti, delno iz oprijemljivih koristi, delno pa tako rekoč »za vsak primer«.

Na 3. in 8. strani

Prizadet fant ubil 8-letno sestrično prijateljico

PADOVA - Nit prijateljstva in solidarnosti se je med družinami Ulice Rovigo v Esteju pri Padovi pretrgala. To je storila nasilna smrt komaj 8-letnega dekletca B.S., ki jo je ubil 16-letni A.R., brat najljubše prijateljice umrlega dekleta. Fant ne ve povedati, zakaj jo je v trenutni blaznosti zadusil, jo nato skrbno spravil v lepenco kasto skatlo in jo z njeno punčko in z dvema vzglavnikoma pustil pred zabojnikom za smeti. Raptust je morala sprožiti malenkost, ki jo bodo morali ugotoviti izvedenci.

Na 7. strani

Na desetine mrtvih zaradi snežnih metežev v ZDA

NEW YORK - V hudih snežnih metežih, ki so prizadeli velik del ZDA, je po zadnjih podatkih umrlo 48 ljudi. Večino smrtnih žrtev je treba pripisati prometnim nesrečam, ki so se zaradi snežnih neurij zgodile konec tedna. Mraz ne popusca, na srečo pa se je položaj v prometu včeraj začel popravljati.

Na 12. strani

VARSTVO OKOLJA / NESPODBUDNI PODATKI

Trst je zelo onesnaženo mesto

Kmalu nove omejitve v prometu - Raziskava naravovarstvenikov

TRST - Po podatkih ministrstva za okolje in naravovarstvenikov je Trst zelo onesnaženo mesto. Občinska uprava bo morala kmalu obvezno sprejeti nove stroge omejitve v mestnem prometu. (foto KROMA).

Na 5. strani

V Vidmu je umrl Luciano Chiabudini

VIDEM - Po daljši bolezni je v nedeljo zvečer umrl beneški narečni pisatelj, publicist in kulturni delavec Luciano Chiabudini. Pred 67. leti se je rodil v Sciglah v občini Podbonesec, življenje ga je zaneslo v Videm, kjer je bil, kot prej v domačih krajih, se posebej aktiven v katoliških organizacijah. Sodeloval je z verskim listom Dom, z revijo Emigrant in radijsko postajo Trst A. Za Beneško gledališče je napisal več komedij, pisal pa je tudi pesmi, s katerimi je nastopil na Senjamu beneške pesmi.

Na 2. strani

Jadranski koridor brez Trsta in FJK

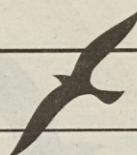
TRST - Že dolgo casa je govor o velikih prednostih, ki naj bi jih prinesel za razvoj Furlanije-Juljske krajine in se posebej Trsta tako imenovani Jadranski evropski koridor. Zdaj pa se je pojavil nacrt o njegovi izvedljivosti, ki to deželo skorajda obide, in sicer v korist dežel srednje in južne Italije, ki gledajo na Jadransko morje. Na to sta posebej opozorili deželno in tržaško pokrajinsko vodstvo sindikata CISL, ki sta v ta namen včeraj priredili tiskovno konferenco v Trstu.

Na 4. strani

Pokrajina prevzema pobudo za zdravstvo

GORICA - Po stopnjevanju jalovih polemik glede bolnišnice v Gorici je predsednik pokrajine Brandolin sklenil, da bo sklical srečanje predstavnikov Dežele, goriske in trziške občine, Zdravstvene ustanove, sindikatov in konference županov o organizaciji javnega zdravstva. Na srečanju naj bi predvsem pojasnili nacрте in namene na tem pomembnem področju.

Na 8. strani

NOVICE

Atentat v Vidmu ista tehnika kot v Bosni

VIDEM - Pri atentatu v Vidmu, kjer so 23. decembra lani izgubili življenje trije policijski agenti, so uporabili tehniko, ki je bila zelo razširjena med vojno v Bosni. Podrobnost je prišla na dan v okviru preiskave, ki sicer ne zanemara nobene smeri, vendar se je posebej usmerila v proučitev tega vidi-ka. V Bosni so med požiganjem vasi uporabljali enake bombe kot je bila tista, ki je počila v Vidmu: orožje, ali bolje drugo varovalko, so ovili z lepilnim trakom in ko je zgorel v plamenih, je prišlo do eksplozije.

V preiskovalnih krogih naj bi se tudi utrjevalo prepričanje, da so velik vlečni kavelj, ki je bil obesen na vhodnih vratih, neznanec ali neznanec postavili samo z namenom, da odtegnejo pozornost oseb, ki bi se morebiti znašle v bližini: opazile bi kavelj, ne pa bombe. Za pripravo takega atentata je potrebna nekaj znanja, vendar agenti niso ne potrdili ne zanikali morebitne preiskave v bivši Jugoslaviji ali vpletenosti oseb, ki so z Balkana prišle v Italijo.

Slovenska vlada v četrtek o problemu lipicancev

LJUBLJANA - Vlada bo o doslej se neuradnih podatkih, da sta Avstrija in Italija dosegli dogovor o določitvi matične vzrejne pravice za lipicance, razpravljala na seji v četrtek, je STA izvedela na ministrstvu za kmetijstvo.

Na avstrijskem veleposlanstvu v Ljubljani se nimajo uradnih podatkov o zadevi.

Avstrijsko-italijanski dogovor naj bi predvideval, da bo matično vzrejno knjigo za lipicance odslej vodila Avstrija, ostali rejci v državah članicah EU pa naj bi se naprej vodili svoje knjige, vendar ob spoštovanju pravil, ki jih postavljajo Avstrijci. (-STA)

Prvo slovensko znamko izdali pred 80 leti

MARIBOR - V Posti Slovenije so včeraj praznovali 80 let od izdaje prve slovenske poštne znamke. 3. januarja leta 1919 je bila namreč izdana znamka, imenovana tudi verigar. Ob jubileju je Turistična zveza Slovenije Posti Slovenije danes v Mariboru podelila posebno priznanje za prispevek k promociji Slovenije z našimi poštami znamkami, so sporočili iz Turistične zveze Slovenije. (STA)

Tožba Jazbinškovih Zelenih na Evropskem sodišču

LJUBLJANA - Zunajparlamentarna stranka Zeleni Slovenije in njen občinski odbor v občini Kamnik, ki ju zastopa predsednik stranke Miha Jazbinšek, je na Evropskem sodišču za človekove pravice v Strasbourgu vložila tožbo zoper Republiko Slovenijo zaradi kršitve človekovih pravic iz prvega odstavka 21. člena Deklaracije o človekovih pravicah v zvezi z lanskimi lokalnimi volitvami v Kamniku. Za tožbo so se odločili, ker so, kot so zapisali v izjavi za javnost, v Sloveniji izčrpali vsa možna pravna sredstva za zagotovitev uresničevanja volilne pravice volilcev v občini Kamnik. Na minulih lokalnih volitvah v Kamniku sta namreč kandidirali listi vložili občinski odbor Jazbinškovih Zelenih Slovenije ter "nelegalni odbor Zelenih" v Kamniku. Občinska volilna v Kamniku je kot prvostopenjski državni organ zavrnila obe kandidirani listi, ker za ugotovitev, katera lista je prava, ni bila pristojna. Zoper to odločbo so se Zeleni pritožili se na Upravno sodišče ter nato se na Ustavno sodišče, ki pa sta po mnenju Zelenih le potrdila odločitev občinske volilne komisije v Kamniku in zavrnila vloženo pravno sredstvo. (STA)

DEŽELA / PREDNOSTI ZA DOMAČINE

Sporni zakon še vzbuja polemike

Severna Liga odgovarja na hude kritike
Ljudska stranka: Normativ je proti ustavi

TRST - Dezelni zakon, ki uvaža prednosti za občanec s stalnim bivališčem v FJK pri javnih natečajih, stanovanjih itd., je še vedno predmet politične polemike. Po negativnih reakcijah levicarskih strank ter sindikalnih zvez CGIL in CISL se je včeraj oglašila Severna liga, ki z načelnikom deželne svetovalske skupine Danilom Narduzziem zagovarja vsebinsko sprejetega zakona.

Narduzzi se zgraža nad negativnimi reakcijami, ki jih je ta sporni zakon doživel v javnosti in v občinah, saj gre po njegovem za zaščito domačega prebivalstva in ne za privilegije. Vodja ligasev dodaja, da gre za federalistično usmerjen zakon, ki na nek način popravlja krivice, katerih žrtve so bili doma-

cini iz Furlanije-Juljske krajine. Tisti, ki kritizirajo ta zakon - meni se Narduzzi - so očitno v slabi veri in jih ne briga realna vsebina sprejetega predloga, a le kdo je ta zakonski osnutek predlagal in zagovarjal.

Ljudje morajo pač vedeti, poudarja še zastopnik Bossijeve stranke, da zakon nudi nekoliko več možnosti občanom, ki tukaj živijo in plačujejo davke. Ne gre torej za nobene diskriminacije ali celo za rasizem, a le za ukrep poldoben tistim, ki so npr. že v veljavi na Siciliji ter na Tridentinskem-Južnem Tirolskem.

Da je zakon, ki ga je dezelni parlament odobril tik pred iztekom leta 1998, v nasprotju z republiško ustavo je prepričan

svetovalec Ljudske sredine za reforme Franco Brussa. Goriski politični predstavnik zelo negativno ocenjuje tudi novo politično navezo med dešno sredino in Severno ligo, ki je obrodila zelo slab proračun, da ne govorimo o zakonu, ki določa omejene prednosti za rezidente.

Zakon sta, kot rečeno, med prvimi zelo negativno ocenili predstavniki CGIL in CISL, ki so prepričani, da ukrep spominja na rasizem in ksenofobijo. Oglašil se je tudi predsednik deželne odbora Roberto Antonione, ki je spriču hudih kritik skušal na nek način razvrednotiti pomen zakona, v prepričanju, da ne bo imel nobenih konkretnih praktičnih učinkov.

LJUBLJANA / NOVINARSKA KONFERENCA

Izgnanci na Cekinovem gradu

Prikazali so še nerešene probleme o vprašanju vojnih odškodnin

LJUBLJANA - V prenapolnjeni viteški dvorani Muzeja novejših zgodovine v Ljubljani so predstavniki Društva izgnancev Slovenije (DIS) na slavnostni in hkrati delovni informativni konferenci s predstavniki vlade spregovorili o nerešenih vprašanjih vojnih odškodnin ter izvrševanju zakonodaje s področja žrtv vojnega nasilja; podpredsednica in voditeljica javnih tribun Ivica Znidarsic pa je na zadnji konferenci v ljubljanskem Cekinovem gradu pripravila tudi pregled vsebine javnih tribun iz minulih dveh let, saj bodo poslej tovrstna srečanja na zahtevo krajevnih organizacij pripravljali v posameznih regijskih središčih.

Med predstavniki vlade je državni sekretar pri ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve Janko Stusek zbranim predstavil podrobnejše podatke o doslej obdelanih zahtevkih za priznanje statusa žrtv vojnega nasilja, državni sekretar pri ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj Edo Pirkmajer je spregovoril o pripravi zakonskega predloga o skladu za poplačilo

vojnih odškodnin, predstavnik ministrstva za zunanje zadeve Andrej Grazzelli pa je predstavnikom društva izgnancev zagotovil, da slovenska diplomacija na mednarodnem področju spremlja problematiko v zvezi s t.i. nacističnim zlatom, da je pripravljen ustrezen zahtevek in da je bila za spremljanje tega področja nedavno imenovana tudi skupina starih diplomatov. Poleg tega je na zadnjem srečanju v Cekinovem gradu generalni direktor Arhiva Slovenije Vladimir Sumer povedal, da so v zadnjih starih letih izdali nekaj manj kot 56.000 potrdil žrtvam vojnega nasilja, predstavnik oddelka za peticije v državnem zboru Janez Petan je spregovoril o prizadevanjih pristojnih parlamentarnih organov za izvrševanje zakonskih pravic na tem področju, diplomat Anton Bebler pa je sledec lastni pobudi društvu izgnancev ponudil možnost posredovanja pri odgovornih v Muzeju holokavstva v Washingtonu, da bi v stalno muzejsko zbirko vključili tudi dokumente o tragediji slovenskih izgnancev. (STA)

VIDEM / KLONIL JE BOLEZNI

Umril je beneški narečni pisec Luciano Chiabudini

Znan je kot publicist in avtor narečnih komedij in pesmi

VIDEM - Po daljši bolezni je v nedeljo zvečer umrl beneški narečni pisec in kulturni delavec Luciano Chiabudini. Decembra je dopolnil 67 let, saj se je rodil 13. decembra 1931 v Ščiglah v občini Podbonesec. Osnovno solo je opravil v Ceda-du, srednjo pa na Tehnično-industrijskem zavodu Malignani v Vidmu, kjer se je kasneje tudi zaposlil, in sicer pri Državnih železnica-h. Prav stik z domačimi in sosednjimi, koroškimi in slovenskimi železnicarji je Chiabudini veliko pripomogel pri njegovi samouki kulturni rasti. Ze v mladosti je sodeloval pri katoliških organizacijah, najprej v Beneciji in nato v Vidmu, pred tremi leti pa je bil ned ustanovitelj krožka »Blankin«, ki združuje slovenske katolice videmske pokrajine. Posebej pa je Luciana Chiabudini veselilo amatersko odrsko nastopanje in prav temu je namenil veliko časa in truda, ta njegova dejavnost pa ga je tudi globoko zavezala domačim krajem in ljudem.

Luciana Chiabudini je odlikovala ljubezen do beneske govornice. S svojim pisanjem je se posebej rad opozarjal na benesko kulturno dediščino, ob pisanju se je tudi posvečal raziskovanju ljudskega izročila, da ne bi tonilo v pozabo. Na beneskem kulturnem področju je Chiabudini postal se posebej aktiven v 70. letih. Zaslugo pri tem so imele tedanje slovenske prireditve in tisk v Beneciji, v katerem se je začel tudi sam oglašati. Leta '78 je za-

cel sodelovati z verskim listom Dom, pisal je tudi za revijo Emigrant, za slovenski radijski program deželne-ga sedeža Rai pa je sooblikoval mesečne oddaje o in za Benecijo. Chiabudini je pisal tudi za gledališče, posebej seveda za Benesko gledališče. Snov za svoje pisanje, tako gledališko kot publicistično, je Chiabudini črpal iz vsakodnevnega dogajanja, iz vaskih kronik in iz spomina o bližnjih ali polpreteklih dogodkih, vezanih seveda na Benecijo. Njegov jezik je bil socen, s posebno skrbjo je ozivljaj star, pristni beneski besednjak, ki je v marsičem ze zamrl. Stevilne so tudi Chiabudinijeve priložnostne pesmi v beneskem narečju, nekatere je tudi sam uglasbil in jih izvajal na priljubljenem Senjamu beneske pesmi. S skupino »Bintars« je v letih '78-'79 tudi posnel tri zvočne kasete humori-stičnih pripovedi iz beneskega življenja. Zal pa ne bo uresničen načrt, da bi posneli kaseto njegovih pesmi za Senjam in druge priložnosti, ki mu jo je želel pokloniti krožek »Blankin«. Pac pa bo ze v kratkem izšla (knjiga je v tisku) publikacija slovenskih nabožnih pesmi, znanih za fare občine Podbonesec, ki jih je za tisk pripravil Chiabudini z Ninom Specogno (izdajo je podprla občina Podbonesec). Za svoje delo, Luciana Chiabudini (uporabljal je tudi vrsto psevdonimov) je pisal in objavljajl tudi v italijansci in furlanscini, je prejel vrsto nagrad in priznanj.

BOCEN / HVALEVREDNA KULTURNA POBUDA

Prvi koraki fundacije Alexander Langer

Konec meseca ustanovni občni zbor - Finančni sklad za mednarodno nagrado

BOCEN - Alexander (-Alex) Langer (na sliki) je bil nedvomno eden najbolj prodornih mislecev nove Evrope, ki je svojo zavzetost za pravice narodnih manjšin in za sožitje znal spojiti s prizadevanji za mir ter za uravnovešene odnose med človekom in naravo. Odšel je mnogo prezgodaj in pustil za seboj veliko praznino, pustil pa je tudi veliko sopotnikov in prijateljev, ki na različne načine izpopolnjujejo in nadaljujejo njegovo zelo plodno delo.

V ta namen je pred kratkim nastala »Fundacija Alexander Langer«, ki si prizadeva za ohranitev njegove dediščine in za vsestransko dopolnitev njegovega dela. Ustanova se bo borila za

obrambo pravic posameznikov in manjšinskih skupin proti kakršnikoli diskriminaciji, spodbujala bo demokratične in pravične rešitve za kon-

flikte, ki pretresajo današnje družbo. V program novoustanovljene fundacije sodi tudi vsakoletna podelitev mednarodne nagrade A.Langer. Prvo nagrado je leta 1997 prejela borka za civilne in politične pravice alžirskih žensk Khalida Mes-saoudi, lani pa so priznanje podelili zaslužnima ženskama iz Ruande Yolandu Mukagaseni in Jacqueline Mukasonera.

Ustanovni občni zbor fundacije bo predvidoma 30. in 31. januarja v Bocu. Vse informacije nudijo interesencije pri združenju »Pro Europa«, ki ima sedež v Bocu (Lauben, Ul.Portici 49), številka telefona in faksa 0471-977691 (naslov elektronske pošte je pro-europa@dnet.it). Clanari-

na za vstop v fundacijo znaša najmanj milijon lir, vanjo lahko pristopijo posamezniki, društva, organizacije ter združenja.

Ustanovni člani Fundacije A.Langer so Lisa Foa, Peter Kammerer, Helmuth Moroder in Edi Rabini, ki je bil eden najtesnejših sodelavcev pokojnega evropskega poslanca. Med prvimi, ki so postali člani fundacije, so številni evropski poslanci iz vrst zelene in socialistične skupine, italijanski parlamentarci in dezelni svetovalci iz Tridentinske-Južne Tirolske. V prvem seznamu članov najdemo tudi številne organizacije in združenja prostovoljcev iz boccenske pokrajine ter iz ostalih krajev Italije.

O B V E S T I L O

Vsem bralcem, ki so se množično odzvali na našo izredno ponudbo za poskusno prejemanje Primorskega dnevnika na dom, se prisrčno zahvaljujemo.

Obenem jih obveščamo, da imajo čas

še danes in jutri,

da nam potrdijo naročnino

(tel. 040-7786300) za prihodnje leto,

ker bomo po tem datumu

ukinili vse poskusne naročnine.

Uprava Primorskega dnevnika

EVRO / PO USPEŠNO IZVEDENIH ZAHTEVNIH TEHNIČNIH PRIPRAVAH V BANKAH IN NA TRGIH

Briljanten debut nove evropske valute na vseh mednarodnih finančnih trgih

Z ozirom na izhodiščne tečaje, določene 31. decembra 1998, se je evro okrepil po vsem svetu

BRUSELJ - Briljanten debut evra na mednarodnih finančnih trgih je po mnenju predsednika Evropske komisije Jacquesa Santerja ociten znak zaupanja v skupno evropsko denarno enoto, kar daje sklepati, da bo evro trdna in stabilna valuta, saj ima kulturo stabilnosti, ki se je razširila po vseh evropskih unijskih državah. V takih okoliščinah - je dodal Santer - bo evro prispeval k ustvarjanju blagostanja in zaposlenosti v evropski navezi, ki se odpira do sosednjih držav.

S temi besedami je predsednik Evropske komisije dobro opredelil ozračje, ki se je že od zgodnjih jutranjih ur ustvarilo okrog debuta novorojene evropske valute na vseh svetovnih trgih, začeni z daljno Avstralijo, kjer je evro v prvih nedeljskih večernih urah po našem času debutiral na borzi v Sydneyu. Ta razmeroma majhen finančni trg je bil tako v nedeljo po 19. uri deležen pozornosti vsega sveta, kar se mu v njegovi zgodovini gotovo še ni primerilo. Že prve tamkajšnje kotacije so pokazale, da se večina poznavalcev, ki so napovedovali okrepitev nove evropske valute, ni zmotila: v razmerju do dolarja se je evro takoj okrepil in na tečajnici avstralske centralne banke veljal v menjavi z ameriškim dolarjem 1,747, medtem ko je bila vrednost zelenega bankovca 31. decembra v Bruslju določena na ravni 1,667 evra. Po tem prvem zgodovinskem trznem tečaju je evropska

valuta nadaljevala krepitev na japonskem in azijskih trgih, kjer se je najbolj ovrednotila v Singapuru, kjer je bilo za evro treba odšteti 1,805 dolarja in 134,04 jena.

Včeraj navsezgodaj pa je novo valuto čakal ognjeni krst na domačih tleh, v Evropi, kjer so bile banke že ob 7. uri pripravljene na poslovanje v evrih, ko so se začeli borzni sestanki, pa se je evronavdusenje stopnjevalo do evforije in privedlo do izrednih skokov indeksov na vseh borzih »evrolandije«. V Evropi je bila izjema le londonska borza, ki je sicer v izteku sestanka zaradi pozitivnega odprtja na Wall Streetu skoraj povsem izravnala negativni trend in končala sešatek s komaj zaznavnim 0,05-odstotnim znižanjem indeksa najboljših delnic FTSE-100.

Borze kontinentalne Evrope pa so zabeležile rekordne rasti, z milansko Piazza Affari, ki je dosegla drugi najboljši rezultat po 3. januarju 1994 (najboljši je bil 12. oktobra 1998 s +6,6%), saj se je indeks Mibtel povzpел za 5,87%. Le za las slabše je odrezala druga najpomembnejša borza v Evropi po londonski, in sicer nemška borza v Frankfurtu, kjer je telematični indeks Xetra-Dax zrasel za 5,67%, medtem ko je indeks najboljših 40 delnic na pariški borzi, Cac-40, dosegel 5,20-odstotni porast. Absolutni rekord med evropskimi borzami je včeraj pripadel Madridu, ki je s 6% dosegel najboljši rezultat po zalivski vojni januarja

1991, medtem ko si je zgodovinski rekord z zvišanjem indeksa Bel za 3,73% zagotovila belgijska borza v Bruslju, ki od svoje ustanovitve se ni dosegla tako visoke ravni kot včeraj.

Z Wall Streeta so medtem poročali o prav tako ugodnem poteku na trgih sredi tamkajšnjega dne, saj je indeks najboljših industrijskih delnic Dow Jones na newyorški borzi (NYSE) pridobil več kot poldugi odstotek, medtem ko je evro nadaljeval svoj pohod in v prvih popoldanskih urah v menjavi z dolarjem veljal 1,1811; zeleni bankovec se je osibil tudi v razmerju do lire, saj je veljal 1.639 lir, potem ko lansko leto končal na ravni 1.650 lir.

Na novi tečajnici BI tudi slovenski tolar

RIM - Evrov debut je bil torej velik uspeh, ki je najbrž celo presegal pričakovanja, zato ni čudno, da so ga spremljala tudi nekatera opozorila na potrebo po stabilnosti nove valute, ki da je pomembnejša od moči. Po predvideni okrepitvi je zdaj potrebna konsolidacija, utrditev, ki bo evro zaščitila pred pretiranim nihanjem v menjavi z ostalimi pomembnejšimi svetovnimi valutami.

Tudi Banka Italije je včeraj objavila svojo prvo evro-tečajnico, na kateri je prislo do presenetljivih sprememb, ki so posebej zanimive tudi za nas, saj je prvič uradno kotiran tudi slovenski tolar. Iz tečajnice, ki jo objavljamo tukaj zraven, je razvidno, da se je italijanska centralna banka odločila nadomestiti deset valut, ki so presle skupaj z lro v evro, z valutami šestih držav, ki se že

pogajajo za vstop v Evropsko unijo (po Slovenije se Poljska, Češka, Madžarska, Estonija in Ciper). K temu je kot novost treba dodati se tečaj južnoafriškega randa, za katerega se je centralna banka odločila po vsej verjetnosti zato, ker ima Italijo s to hitro razvijajočo se državo pomembno blagovno menjavo.

Evropska centralna banka (ECB) je včeraj označila vso operacijo evro za popoln uspeh, z debutom nove valute na trgih pa je izvedla tudi prvo operacijo finansiranja terminskih pogodb v vrednostnih papirjih po napovedani fikсни obrestni meri 3%. Rezultat te operacije bo znan danes, do poravnave transakcij pa bo prislo izjemoma v četrtek, 7. januarja, in ne tretjega dne po objavi, ker je 6. januar praznik.

PRVA TEČAJNICA BANKE ITALIJE V EVRIH

VALUTA	4. JANUAR
ameriški dolar	1,1789
japonski jen	133,73
grška drahma	327,15
danska krona	7,4501
švedska krona	9,4696
britanski funt	0,7111
norveška krona	8,8550
češka krona	35,107
ciprska lira	0,5823
estonska krona	15,64650
madžarski florint	251,480
poljski zlot	4,0712
slovenski tolar	189,0450
švicarski frank	1,6168
kanadski dolar	1,8004
avstralski dolar	1,9100
novozelanski dolar	2,2229
južnoafriški rand	6,9319

ODMEVI / SPLOŠEN VAL NAVDUŠENJA NAD NOVO VALUTO

Učinek evra na globalno gospodarstvo bo blagodejeen

Zadovoljstvo v Bruslju, polemika v Londonu, previdnost v ZDA

BRUSELJ, FRANKFURT - Med številnimi komentarji ob briljantnem evrovem debutu smo v uvodu omenili predsednika Evropske komisije Santerja, ki je izrazil tudi prepričanje, da bo nova evropska valuta srednjeročno uravnovesila razmerja med svetovnimi valutami, posebno med dolarjem in jenom. Kar zadeva odnos evro-dolar pa je Santer dejal, da Evropa nima nobenega namena izzivati zeleni bankovec, ampak da je smiselno rojstvo evra v njegovem prispevku k integraciji svetovnega gospodarstva in uravnavanju mednarodnih denarnih trgov. Toda evro bo imel pozitivne učinke tudi na delniške trge, kot seveda tudi na svetovno trgovino, je dodal evropski komisar za monetarne zadeve Yves-Thibault de Silguy, ki je tudi opozoril, da do pojava evra prihaja v ugodnem trenutku, ko so finančni trgi razmeomna umirjeni, ko je nova valuta deležna narasčajočega

konsenza med državljani Evrope in ko sta nizki tako inflacija kot cena denarja. De Silguy je prepričan tudi v boljše perspektive za gospodarsko rast Evrope v letošnjem letu, če jih primerjamo s perspektivami Japonske in ZDA, medtem ko evro zmanjšuje občutljivost evropskih valut do nihanja ameriškega dolarja.

Številne in skoraj v celoti pozitivne, v nemalo primerih pa navdušene komentarje o evru zal ne moremo strniti na tako omejen prostor, zato pogledimo samo najpomembnejše. V Italiji sio bili vsi komentarji, tako politični kot izvedenski, po pričakovanju zelo pozitivni, podobno pa velja za vso »evrolandijo«, medtem ko je bilo iz Velike Britanije in Švedske slišati tudi kritične tone. Na Švedskem je bila deležna kritike vlada zaradi izbire, da ostane država zaenkrat zunaj evra, medtem ko so v Veliki Britaniji najbolj kritični

sindikati in podjetniki, ki vlado že krivijo za morebitno škodo, ki jo utegne gospodarstvo utrpeti zaradi neuvedbe evra. Premier Blair je včeraj ponovil, da njegova država na evro se ni pripravljena, ker ima britansko gospodarstvo drugačen ritem od kontinentalnih sistemov, do vstopa v monetarno unijo pa po njegovi oceni vsekakor ne bo prislo pred letom 2002, ko je predviden zadevni referendum.

Poleg Evrope je bilo zanimanje za evrov debut posebno veliko v ZDA, kjer je bila nova evropska valuta nesporni protagonist na prvi trzni dan v novem letu. Na dlani je, da je evro onstran Atlantika zamenjal nemško marko, iz uradnih virov pa se ni zabeležiti komentarjev, saj se jih je izognil tudi zakladni minister Rubin, ki je Evropi zazelel uspešno leto, a je zavrnil namige na kompeticijo med zelenim bankovcem in skupno evropsko valuto.

EVRO / PRVE REAKCIJE PRI NAS

Naši denarni zavodi mirno sprejeli evro

Za zdaj je šlo predvsem za uvedbo nove obračunske vrednosti - Včeraj le redki odprli tekoče račune v evrih

Kako so sprejeli uvedbo skupne evropske valute naši denarni zavodi in njihovi klienti?

»Uveba skupne evropske valute ni prinesla večjih pretresov. V bistvu smo uvedli le novo obračunsko vrednost,« nam je povedal ravnatelj Zadrzne kraske banke Klavdij Brajnik. V banki so seveda opravili vse operacije, ki jih je predvideval naer evro. »Tako so pretvorili v evre vse račune, ki zadevajo vrednostne papirje, in od včeraj imajo poleg lire tudi evro za osnovo pri vodenju vseh svojih računov. Toda pri konkretnih poslih pride evro trenutno v postev le v izmenjavah z osrednjo italijansko banko Banko Italije. V ostalem se vedno kraljuje lira.« Tako bo po mojem ostalo vse dotlej, dokler se evro ne bo uveljavil v plačilnih sredstvih, začeni pri cehih. A za to je casa se skoraj tri leta,« je pristavil Brajnik. Nekaj klientov pa je vendarle že včeraj odprlo tekoče račune v evrih.

Podobno je bilo pri Novi tržaški kreditni banki. »Uvedba evra je bila doslej bolj tehnični problem za banke, ki pa

nam ni ustvaril večjih težav, saj smo se na to že dolgo pripravljali,« nam je povedal podravnatelj Boris Cuk. »Zdaj si bomo prizadevali, da bomo svoje kliente korak za korakom pospremili do konkretne uporabe te valute, ki bo postala polnoveljavna sele čez tri leta. Kljub temu pa so nekateri izmed njih že odprli svoje račune v evrih, in to bodisi rezidenti kot nerezidenti,« je se pristavil.

Prvi dan poslovanja z evrom ni povzročil večjih preglavic niti v goriskih bankah. Na treh slovenskih denarnih zavodih, na Kmečki banki in zadrznih kreditnih bankah v Sovodnjah in Doberdobi, so nam zagotovili, da je poslovanje povsem normalno in da so novost uvedli brez posebnih pretresov. Nanjo so se sicer skrbno pripravili že v prejšnjih dneh, ko so opravili glavno delo pri prenosu računov v novo evropsko devizo in tudi vrsto simulacij, s katerimi so se pripravili na konkretne probleme, ki bi se lahko pojavili z začetkom poslovanja v evrih. O goriskih bankah podrobneje poročamo na 8. strani.

NOVICE

Razprodaje pred vrati

Pojutrisnjem, v četrtek, 7. januarja se prične sezona razprodaj, ki se bo zavlekla do 3. marca. Pravijo, da se je med pravkar končanimi prazniki najslabše godilo trgovcem z oblačili, ki naj bi sedaj skušali nadoknaditi zamujeno, izprazniti police in se oskrbeti z novimi modeli. Morda se je marsikdo tudi izogibal trgovin s tekstilom prav v pričakovanju na razprodaje.

Nekateri trdijo, da si roke manejo trgovci z mobiteli, videoigrami in podobno tehnologijo: med prazniki naj bi njihovi artikli sli v prodajo kot za med. Veliko naj bi prodali tudi raznega orodja, ki je uporabno doma, za razna manjša opravila ali popravila. Marsikdo pa ne čaka na sezono popustov, saj jih tudi med letom ne manjka: ko trgovine obnavljajo, običajno prodajo po znižani ceni vse, kar imajo v zalogi. Vse leto je bilo veliko oglasov, ki so vabili v take trgovine. Pravijo pa, da so take razprodaje dejansko nelojalna konkurenca, obnova prostorov je le pretveza, tudi »po obnovi« so povsem nespremenjeni. Za ta problem pa so zadolžene stanovske organizacije.

Deželno upravno sodišče v novih prostorih

Deželno upravno sodišče se je iz Ul. Cellini blizu glavne železniške postaje preselilo na Trg Unità, v palačo »Assicurazioni Generali«. Uradna otvoritev novega sedeža bo 27. t.m., ko bo tudi prva javna obravnava, akte pa že sprejemajo, medtem ko se bodo sodniki prvič sestali 15. t.m., ko bodo sklepali o nekaterih prizivih.

Sedež v Ul. Cellini, kjer je sodišče zasedalo dve nadstropji, je bil potreben obnove, morali bi prilagoditi električno napeljavo, poleg tega so tudi prostori postajali pretesni za stotine raznih fasciklov. Priloznost za primeren sedež se je ponudila v trenutku, ko se je v stavki na Trgu Unità izpraznilo veliko stanovanje, last »Assicurazioni Generali«, potem ko se je družba Siot premestila v dolinsko občino.

ČRNA KRONIKA

Prepir v mestnem središču
Ranjen delavec iz Bosne

Večerni prepir v Ulici Corridoni bi lahko imel tragicne posledice za 40-letnega bosanskega državljan M.D. (policija je posredovala le njegovi zacetnici). Kot so sporočili karabinjerji, se je M.D., ki živi v Gonarsu v videmski pokrajini, kjer je zaposlen v neki kovinarski delavnici, hudo sprl z nekim drugim moskim, najbrž sonarodnjakom, ki ga je potem z nožem nekajkrat zabodel v trebuh. Nasilnež je zbežal, ocividci pa so medtem poklicali rdeči križ in karabinjerje.

Ranjenega Bosanca so

takoj pripeljali v bolnišnico na Katinaro, kjer so ga nemudoma operirali, saj je bila rana precej globoka. Zdravniki so kasneje dali vedeti, da je moški vsekakor izven življenjske nevarnosti, čeprav je njegovo zdravstveno stanje precej resno.

Karabinjerji iz poveljstva na Istrski Ulici so do poznih večernih ur zasliševali številne očitke krvavega dejanja in na podlagi njihovih, kot kaže, precej izčrpnih informacij identificirali storilca, ki ga vneto iščejo.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA / PO ZADNJEM NAČRTU O IZVEDLJIVOSTI

Jadranski koridor naj bi obšel našo deželo!

Sindikat CISL bije plat zvona - Potrebna mobilizacija

»Ze dolga leta slisimo govoriti o velikih razvojnih možnostih, ki naj bi jih Furlaniji-Juljski krajini odprl tako imenovani Jadranski evropski koridor. Z njim naj bi ta dežela in se posebej Trst postala vezna člena v vse bolj intenzivnih izmenjavah med državami srednje in severne Evrope na eni strani ter južne Evrope in sploh Sredozemlja na drugi. Zdaj pa imamo pred seboj nacrt o izvedljivosti tega Jadranskega koridorja, ki Trst in Furlanijo-Juljsko krajino skorajda obide!«

Tako so povedali deželni tajnik zveznega sindikata CISL Bruno Gregoretti, tržaski pokrajinski tajnik CISL Paolo Coppa ter deželni tajnik pristanišnikov CISL Rosario Galitelli na tiskovni konferen-

ci, ki so jo priredili včeraj v Trstu, da bi izrazili svoj protest proti takšnemu aburnemu početju. Gre za tretji progresivni nacrt o izvedljivosti Jadranskega koridorja, ki sta ga izdelali družbi CSST in Bonifica, in sicer po naročilu Evropske komisije (se pravi izvršnega organa EU) ter koordinacije italijanskih jadranskih dežel, se pravi Furlanije-Juljske krajine, Veneta, Emilije-Romagne, Mark, Abrucov, Molizeja ter Apulije. Povejmo naj, da je nacrt stal skoraj 4 milijarde lir, in da so ga 50-odstotno financirale omenjene jadranske dezele, 50-odstotno pa Evropska komisija. Mogoče ne bo odvec opozoriti, da družba Bonifica spada v skupino Fiat, kar daje razumeti, da se za celotno zadevo skrivajo tudi veliki interesi.

A pogledjmo nekoliko podrobneje, kaj ta nacrt predvideva. V bistvu govori o potrebi, da bi okrepili cestne in železniške infrastrukture vzdolž jadranske obale, zlasti v srednji in južni Italiji, pri čemer tudi poudarja možnosti ovrednotenja raznih znanih pristanišč, kot so Ravenna, Ancona, Bari in Brindisi, pa tudi povsem neznanih, kot sta npr. Vasto in Termoli. Po drugi strani pa zelo površno obravnava prometne infrastrukture v Furlaniji-Juljski krajini. Tako npr. omenja železniško vozlišče v Cervinjanu in avto-terminal v Standrežu oziroma Vrtojbi, pozablja pa na avtoterminale pri Ferneticih. Prav tako povsem opušča omembo pristanišča Porto Nogaro. Kar za-

deva tržasko pristanišče, je sicer rečeno, da služi tudi Avstriji in Madžarski in da bi to svojo vlogo lahko še povečalo, ne omenja pa možnosti, da bi služilo tudi Slovaski, Ceski in Bavarski.

Se bi lahko navedeli takšne cvetke. Toda ob teh podrobnostih prihaja predvsem jasno do izraza politična volja, da bi favorizirali srednje in južne italijanske pokrajine, ki gledajo na Jadran. Voditelji sindikata CISL so na tiskovni konferenci poudarili, da nimajo nič proti prizadevanjem za razvoj omenjenih pokrajin, po njihovem mnenju pa ni dopustno, da bi na tak način diskriminirali Furlanijo-Juljsko krajino.

Gregoretti, Coppa in Galitelli so na srečanju s

casnikarji pojasnili, da je s to problematiko dobro seznanjena deželna uprava Furlanije-Juljske krajine, ki je prav gotovo izkoristila možnost, ki jo je imela do 31. decembra lani, da je vnesla ustrezne popravke. Dezelni upravitelji so nadalje pred nedavnim posegli v Bruslju. Toda po mnenju sindikata CISL gre za prereno zadevo, da bi se o njej menili izključno med političnimi in upravnimi vrhovi. Sam CISL namerava pisati tudi vsem deželnim parlamentarcem, da bi jih spodbudil k večji budnosti. Po mnenju Gregorettija, Coppe in Galitellija pa ne bi bilo odvec, če bi prišlo do kake množične manifestacije, saj gre konec koncev za usodo celotnega tukajšnjega prebivalstva.

OPČINE / PROSVETNI DOM

Jutri gostovanje dramske skupine z Rovt in Kolonkovca

Leto 1998 se je končalo z vrsto božičnih in novoletnih koncertov, ki so pričali o velikem delu tako na zborovskem kot na godbenem področju. Morda so v tem času bile nekoliko zanemarjene druge dejavnosti, ki pa imajo gotovo dragoceno vlogo v našem prostoru in prispevajo k njegovi kulturni podobi.

Opensko kulturno društvo Tabor, ki skrbi, da je program razvejan in pester, je za tri kralje povabilo v goste dramsko skupino KD Rovte-Kolonkovec, ki je v začetku decembra uprizorilo domačo igrano »Mi smo z Rovt doma« v režiji Dra-

ga Gorupa. Tekst so zastavili sami igralci s Kolonkovca ob pomoči režiserja. Besedilo preveč optimistično in veselo do dela, ljubezen do domače govorice in petja, to pa so vrednote, ki so jih kulturni delavci z Rovt že večkrat izpostavili. Vsak od nastopajočih je prispeval svoje spomine, tako da so s citati iz Valvazorjeve Slave Vojvodine Kranjske, iz Ljudske pratike in iz spisov gospoda Kandlerja in drugih tržaskih avtorjev sestavili originalen, sočen in zanimiv večjezičen tekst.

Predstava bo ob 17. uri v Prosvetnem domu.

ŠKEDENJ / KD IVANA GRBCA

V petek bodo odpri razstavo Slika in kamen

SERVOLA Trattoria al Cervo

KD Ivan Grbec pripravlja za petek v društvenem sedezu v Skednju razstavo »Slika in kamen«. Na razstavi bosta sodelovala že priznani

mojster kamna Pavel Hrovatin in slikar Mario Sancin. Večer bo popestril nastop moskega okteta s Skofij, sledila pa bo družabnost.

Mario Sancin je pristni Skedenjec. Stanuje v Ul. di Servola, kjer so stanovali že njegovi stariši. Svoje slike je doslej pokazal samo enkrat pokazal v Skednju in sicer v Domu J. Ukmarja. V etnografskem muzeju v Skednju pa je »zgradil« kulinjo s starim ognjiščem, kakršno so imeli predniki. Tokrat se bo s svojimi deli predstavil v društvu Ivana Grbca. »Ne vem, kaj bi pokazal, saj nisem napravil nič takega«, nam je ob našem obisku skromno povedal. Potem pa nam je razkazal svojo delavnico, kjer ima natrpano slik z motivi starega Skednja, starega Trsta, pa tudi drugih motivov iz bližnje okolice.

»Zelo rad slikam. To je moj konjček. Ze v soli sem bil med boljimi v risanju. To mi je ostalo v krvi. In ko opravljam svoj poklic pleskarja in soboslikarja, prihajata na dan moja ljubezen do slikanja. Vesel sem, da me je društvo I. Grbec povabilo, da pokazem vsaj delček svojega dela, predvsem slike Skednja, Trsta in Krasa.«

Razstavo bodo odpri v petek, ob 20.30.

Neva Lukes

Prometne nesreče ni preživel

Dario Cresi (53 let, Ul. Forlanini 125) ni preživel težke prometne nesreče, ki se mu je pripetila v petek pozno zvečer pri Bazovici, kjer se je z avtomobilom silovito zaletel v drevo: s Peska je bil namenjen proti mestu, ko je v visini odcepa za astronomski observatorij izgubil nadzor nad volanom, po trčenju pa je ostal uklesčen v vozilu. Osvoobodili so ga gasilci, nakar so ga odpeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli s pridržano prognozo. V soboto se je njegovo zdravstveno stanje sicer nekoliko popravilo, zal pa je bilo izboljšanje le kratkotrajno, okrog polnoči se mu je srce ustavilo in ves trud zdravnikov je bil zaman.

Cresijev avto je bil opremljen z zimskimi plasci in kaže, da je eden odpovedal, nenadoma je počil in vozila ni bilo mogoče več obdržati na cesti.

PROSTITUCIJA / PREISKAVA TRŽAŠKIH AGENTOV

V Bologni odkrili tolpo izkoriščevalcev

Agente je v Bologno napotila mlada Moldovka, ki so jo oktobra lani ustavili v Trstu

Včeraj se je izvedelo se nekaj podrobnosti o skupini mladih Moldovk, ki jih je izkoriščala brezvestna in tudi kruta organizacija, v kateri so bili v glavnem tuji državljani. Preiskava se je pričela konec lanskega oktobra, ko je slovenska policija na železniškem mejnem prehodu na Opcinah zavrnila mlado Moldavko, ki je bila brez ustreznega vstopnega vizuma. Zensko je tedaj obsla slabost, odpeljali so jo na oddelek za prvo pomoč v glavni bolnišnici, kjer so med drugim ugotovili, da ima poškodovan sluh.

Ko si je opomogla, so jo odpeljali v urad za tujce na tržaski kvesturi, kjer je nekemu uslužbencu, ki je poznal ruski jezik, povedala svojo dramatično zgodbo. Tako je prišlo na dan, da je doma pustila moža in dva otroka, v tujino jo je zvalil rojak, ki ji je obljubljal posteno delo in soliden zaslužek. Skupaj z nekaterimi mladimi Moldovkami je

potovala preko Romunije, Madžarske in Slovenije, mejo z Italijo je prestopila skrivaj nekje na Krasu, pri čemer so jim pomagali nekateri Tržančani. V Italiji pa je ni čakalo nobeno delo, v Bologni jo je organizacija, ki jo je pripeljala k nam, prodala tolpi, katero so sestavljali tamkaj živeči tuji državljani: z dekleti so ravnali slabše kot z zivalmi, končale so na pločnik in če so se upirale, je bilo po njih.

Tržaski agenti so zatem večkrat potovali v Bologno, kjer so v sodelovanju s tamkajšnjim letnim oddelkom odkrili omenjeno tolpo. Ob koncu preiskave so izdali osem zapornih nalogov, zaenkrat so prijeli pet tujih državljanov, tri še iščejo. Zaprti so 34-letni Ekrem Shala (ali Filip), jugoslovanski državljani; 23-letna Moldovka Ekaterina Jovita (ali Katja); 26-letna Albanka Flora Kura (ali Lo-

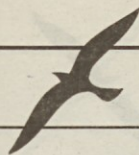
la ali Suzana Zlatanović); 27-letni Ferid Gasi (ali Felix Gasi) ter 36-letna Vera Latas, oba jugoslovanska državljan. Prijavili so še 28-letnega Marca Polija, 23-letnega Giuseppa Cavallara (oba italijanska državljan), 25-letno Moldovko Tatjano Cercas ter 21-letno Eleno Otel. Zaplenili so razne mobitele, avtomobile in nekaj destin milijonov lir, osvobodili pa so tudi stiri mlade Moldovke.

Skrival je 12 vojaških pištol

Za sabo je imel dolgo pot iz Srbije, kaže, da jo je prevozil s malim avtomobilom lancia Y10. Finančnim straznikom na mejnem prehodu pri Ferneticih ni nič prijavil, saj navsezadnje tudi ni mogel povedati, kaj peče s sabo: skrival je namreč kar dvanajst pištol parabellum Hs ter 24 sarzerjev. Sedaj je 25-letni Carmine Carratore v koronejskem zaporu, vendar ni prav nič zgovoren. Domnevajo, da se boji, vendar ne preiskovalcev, temveč tistih, za katere je verjetno odšel po orožje v tujino. Pistol, ki jih je prevazal, se namreč navadno ne poslužujejo pri ropih

ali tatvinah, temveč običajno služijo za nrocene umore, ker imajo veliko probno moč.

Preiskovalcem je mladenič dejal, da je orožje kupil v Bosni, čes da so mu ga ponujali po ugodni ceni in dobre kupcije ni hotel zamuditi. Agenti pa so ugotovili, da pistol ni kupil v Bosni, temveč v Srbiji: iz Neaplja je odpotoval pred nekaj dnevi, najprej je krenil do Ancone in zatem s trajektom za Split, od koder se je namenil v Srbijo, kjer je sklenil posel, ali bolje, kjer je prevzel tovor, ki ga je že prej morda sam ali kdo drug narobil. Orožje naj bi bilo namenjeno kamori.

ZAŠČITA OKOLJA / ZASKRBLJUJOČI PODATKI

Trst na samem vrhu onesnaženih mest

Najkasneje maja najbrž nove omejitve v prometu

Malo zaradi slabih navad in malo zaradi poceni bencina je Trst spet med najbolj onesnaženimi mesti v Italiji. Vest je posredovalo ministrstvo za okolje, ki na osnovi vladnega odloka poziva vse zupane, da do sedmega maja sprejmejo nove omejitvene ukrepe v mestnem prometu, ki bi na nek način zmanjšali stopnjo onesnaževanja. Pod udarom so tokrat tudi vozila s kataliziranim motorjem, ki uporabljajo neosvičeni ali t.i. zeleni bencin.

Nove nič kaj spodbudne podatke o onesnaženem zraku v italijanskih mestih je posredovalo naravovarstveno združenje »Lega ambiente«, ki je ugotovilo, da je bil Neapelj med božičnimi prazniki najbolj »umazan» mesto v državi. Naravovarstveniki so v zadnjem obdobju ugotavljali stopnjo onesnaženosti le v petih največjih mestih, na »črnem seznamu« pa se je na osnovi prejšnjih raziskav znalo tudi naše mesto. To je ugotovilo tudi krajevno zdravstveno podjetje, katerega merilne naprave so v letu 1998 kar dvakrat zabeležile previsoko stopnjo škodljivih plinov. Potem je prišla burja, ki je za nekaj dni odpihala strupene snovi v zrak. Burja pa očitno ni rešitev za

slabe navade tukajšnjih avtomobilistov.

Zadnji podatki niso presenetili občinske uprave, ki je - kot poročamo na drugem mestu - sprejela nekatere ukrepe tudi za avtomobile s kataliziranim motorjem. Očitno pa so nujno potrebni korenitejši in trajnejši sklepi, začeni s novo prometno ureditvijo, ki bo stopila v veljavo postopno in bo med izvajanjem, ce bo potrebno, dozivala tudi spremembe.

Do spomladi bodo neke vrste poskusne ukrepe

začeli izvajati na področju okrog Borznega Trga in Ul. Teatro Romano, postopno pa se v preostalih predelih mestnega središča. Ponekod bodo ulice popolnoma zaprli za promet (postale bodo »otoki za pešce«), drugod pa bi moral biti promet bolj tekoč in istocasn, kar velja predvsem za nabrežje, ki bo predstavljalo glavno težavo pri uresničitvi prometne »revolucije«.

Uvodoma smo omenili slabe navade, ki se tržaskih avtomobilistov držijo kot železne srajce. Mnogi se poslužujejo avtomobila, ko bi lahko slipeš ali pa se posluževali avtobusov, ki sicer niso brezhibni, čeprav je njihova počasnost v glavnem odvisna od prometne gneče. Nekateri se pritožujejo nad parkirisci, češ da jih je premalo in da so slabo razporejena, čeprav podatki, ki jih je posredoval zupan Illy, pravijo, da sta parkirišči pri železniski postaji in pri sodišču le redkokdaj polno zasedeni.

jo kot železne srajce. Mnogi se poslužujejo avtomobila, ko bi lahko slipeš ali pa se posluževali avtobusov, ki sicer niso brezhibni, čeprav je njihova počasnost v glavnem odvisna od prometne gneče. Nekateri se pritožujejo nad parkirisci, češ da jih je premalo in da so slabo razporejena, čeprav podatki, ki jih je posredoval zupan Illy, pravijo, da sta parkirišči pri železniski postaji in pri sodišču le redkokdaj polno zasedeni.

»Plave nalepke« za vsa vozila

Zaradi vse bolj zaskrbljujocih podatkov o stopnji onesnaženosti se je mestna uprava uvedla obvezne »plave nalepke« tudi za avtomobile, ki imajo katalizirani motor. K avtoriziranim mehaničnim delavnicam bodo morala v pregled vsa vozila, ki so bila kupljena od leta 1992 do leta leta 1995.

Avtomobili s kataliziranim motorjem, ki so bili kupljeni do 31. decembra 1992, bodo morali na pregled do konca marca tega leta; vozila kupljena leta 1993 si bodo morala nabaviti »plavo nalepko« do junija, avti iz leta 1994 do 30. septembra in avti kupljeni leta 1995 pa do konca 1999.

Danes bo obrnil 50. list svojega življenja nas dobri moz in ocka

Dušan Maar

iz Borsta.

Ob tem slavnem jubileju mu čestitajo in želijo se veliko zdravja in sreče vsi domaci

bell, i. Antonio Banderas.

NAZIONALE 3 - 14.50, 16.20, 17.40, 19.00 »La gabbianella e il gatto«, risani film. Ob 20.30, 22.30 »The confession« i. Alec Baldwin, Ben Kingsley.

NAZIONALE 4 - 17.00, 18.45, 20.35, 22.30 »Celebrity«, r. Woody Allen, i. Leonardo di Caprio, Melanie Griffith.

MIGNON - 15.30, 17.05, 18.40, 20.20, 22.00 »Mulan« risanka.

CAPITOL - 15.45, 17.50, 20.00, 22.10 »C'è posta per te«, i. Tom Hanks, Meg Ryan.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »Al di là dei sogni« r. Vincent Ward, i. Robin Williams, Cuba Gooding.

PIREDITVE

V NABREŽINI bo do sv. Treh kraljev tudi letos BOŽICNA RAZSTAVA v župnijski dvorani, v popoldanskih in večernih urah. Poleg jaslic iz raznih dežel in solske mladine ter motivov naših izvedencev, bo razstava slik goriskega slikarja Roberta Faganella. VOKALNO-INSTRUMENTALNA SKUPINA NOMOS vas vabi na BOŽICNE KONZERTE ki bodo jutri, 6. januarja ob 10.30 v cerkvi na Repentabru in ob 16.30 v cerkvi pri sv. Ivanu v Trstu, in v nedeljo, 10. januarja ob 19. uri v stolnici v Kopru. Zasedba: Aldo Zerjal - bas, Tanja Sabadin - flavta, Aljosa Tavcar - fagot, orgle, ksilofon in kitara, Aljosa Saksida - orgle, mandolina, el. rog in violina. Na koncertu v Kopru bo flavto igral Giorgio Klauer.

FINŽGARJEV DOM in ŽUPNIJA SV. JERNEJA na Opcinah vabita jutri, 6. januarja na praznik Sv. treh kraljev, na božični koncert solistov iz Argentine z naslovom BLAGO-SLOVLJEN, KI PRIHAJA. Gre za meditirani koncert sakralne glasbe svetovnih klasikov in slovenskih cerkvenih napevov. Koncert bo v župnijski cerkvi na Opcinah s pricetkom ob 17. uri. Vljudno vabljeni!

SKD TABOR - Općine - Prosvetni dom - jutri, 6. januarja 1999 ob 17. uri gostuje dramska skupina KD ROVTE-KOLONKOVEC z domačo igro »Mi smo z Rovt doma - Al' s puško, al' s solato branili bomo zemljo svojo zlato«. Režija Drago Gorup.

JUTRI, V SREDO, 6. januarja, na praznik sv. Treh kraljev, bo ob 15.30 v skedenjski cerkvi KONCERT BOŽICNIH PESMI. Nastopilo bo pet pevskih zborov iz bazovske župnije.

KD IVAN GRBEC, Skedenjska ulica 124, vabi v petek, 8. januarja 1999 ob 20.30 na otvoritev razstave SLIKA IN KAMEN. Predstavlja se bosta slikar Mario Sancin in mojster kamna Pavel Hrovatin. Sodeloval bo Moski oktet s Skofij. Vljudno vabljeni! Urnik razstave: v soboto, 9. januarja od 17. do 19. ure, v nedeljo, 10. januarja od 12. do 12. ure.

SKD TABOR OPCINE - V Prosvetnem domu bo v nedeljo, 10. januarja, ob 17. uri NOVOLETNI KONCERT Godbenega društva Viktor Parma iz Trebč. Program predvideva bogat izbor skladb iz svetovne zakladnice. Dirigent Leander Pegan.

IZLETI

SK DEVIN priredi v nedeljo, 17. januarja smučarski izlet z avtobusom na Civetto - Alleghe. Informacije in vpisnine na sedežu kluba ali na tel. st. 040-2916004 ali 040-200782.

SKD F. PRESEREN iz Boljunca prireja vodeni ogled razstave o kulturi Mayev v Palaci Grassi v Benetkah. Izlet bo z vlakom v nedeljo, 28. februarja. Zaradi omejenega števila mest in predhodnega nakupa vstopnic naj se zainteresirani čimprej zgledajo na tel. st. 040-228438 od 14. do 16. ure.

ŠOLSKE VESTI

URAD SINDIKATA SLOVENSKE SOLE bo ob priliki božičnih in novoletnih praznikov zaprt do vključno 6. januarja 1999.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V DOLINI - razpored informativnih sestankov za starše ob vpisu otrok v 1. razred osnovne sole, oz. v 1. letnik otroškega vrtca. COS F. VENTURINI Borst-Boljunec-Pesek: 7.1.1999, ob 16.30 na sedežu v Boljuncu; COS A. BUBNIC Milje: 11.1.1999, ob 16.30; COS M. SAMSA/I.T.ZAMEJSKI Domjo-Ricmanje: 11.1.1999, ob 17. uri, na sedežu pri Domju; COS P.VORANC Dolina-Mackolje: 11.1.1999, ob 16. uri na sedežu v Dolini; OTROSKI VRTEC V MILJAH: 12.1.1999, ob 16.15; OV V RICMANJIH: 13.1.1999, ob 16.15; OV V BOLJUNCU: od 15.1.1999, ob 16.15; OV V BORSTU: 18.1.1999, ob 16.15; OV V MACKOLJAH: 20.1.1999, ob 15.30; OV V DOLINI: 22.1.1999, ob 15.30.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO PRI SV. JAKOBU obvesča, da se začnejo vpisi v osnovno šolo in vrtce dne 7. januarja 1999. Vpisovanje v tajnistvu do 25. januarja 1999 vsak dan od 9. do 12. ure, ob četrtkih od 14. do 15. ure. NA DIDAKTIČNEM RAVNATELJSTVU NA OPCINAH vpisujejo v osnovno šolo in vrtce od 7. do 25. januarja 1999, vsak dan, od 8. do 9. ure in od 13. do 14. ure, ob sredah tudi do 15.30. Informacije na telefonski številki 040-211119 (gospa Maja).

OBVESTILA

DEKLISKI ZBOR VESNA prireja jutri, 6. januarja 1999 tradicionalno koledovanje. Zbirališče ob 11. uri pred cerkvijo. Sodeluje tudi otroški zbor Vesna.

V GALERII TRZASKE KNJIGARNE je na ogled razstava treh mladih likovnikov.

OTROCI IZ TREBENSKEGA VRTCA in PROVOLCI COS P. TOMAZICA vabimo vse starše, vasčane in prijatelje na ogled jaslic, ki smo jih pripravili v vaski cerkvi. Urnik: od 9. do 17. ure do vključno 6. januarja 1999.

VZPI-ANPI Borst-Zabrežec vabi v nedeljo, 10. januarja, ob 18. uri v Srenjsko hišo v Borst na spominsko svečanost ob obletnici napada na bunker. Spored: nastop učenecv COS F. Venturini Boljunec-Borst in MoPZ Valentin Vodnik iz Doline, recitacije vaske mladine, priložnostni govor Lucijan Malalan.

SK BRDINA sporoča, da tekmovanje, ki bi moralo biti 6. januarja v Forni di Sopra, je prenešeno na soboto, 30. januarja.

V TRGOVSKEM CENTRU IL GIULIA je na ogled fotografska razstava članov sestih fotokrožkov

s Trzaskega v sklopu vsedržavne zveze FIAF. Sodeluje Foto Trst '80.

MAJENKA DOLINA v sodelovanju s SD BREG prireja smučarske izlete v Mokrine (Pramollo) 17. januarja, 7. in 28. februarja ter 7. marca 1999. Odhod ob 6. uri iz Sance. Vpisovanje v trgovini pri Martini Mauri. Za informacije tel. 0338-5032176.

UCENCI 4. IN 5. RAZREDA COS PINKO TOMAZIC v Trebčah pripravljamo raziskavo o mlekaricah na Krasu. Zbiramo pričevanja, spomine, fotografije in predmete. Vse, ki bi nam radi pomagali, prosimo, naj tel. na st. 040-214300 ali naj se javijo na solo v Trebčah st. 33, od 8.15 do 15. ure.

MALI OGLASI

tel. 040 7786333

DRUŠTVO isče upravitelja bara ali osebo za pomoč v društvenem baru. Informacije po telefonu 040-51377 v dopoldanskih urah, od četrta 7. t.m. dalje.

KUPIM hiso, hlev, kmečko poslopje ali zidljivo zemljišče od Bazovice do Sestljana, oziroma kjerkoli. Takojšnje placilo. Tel. 0481-711014.

PRODAM Alfa 75, rdece brve, v dobrem stanju po ugodni ceni. Tel. na st. 040-251309.

NEGUJEM starejše osebe, 24 ur na 24, s 15-dnevno menjavo. Imam ze izkušnje. Tel. na st. 00386-67-31229 od 18. do 20. ure.

OSMICO je odprl Mario Milic, Zgonik 71.

OSMICO je odprl Radovan Semec v Prekniku.

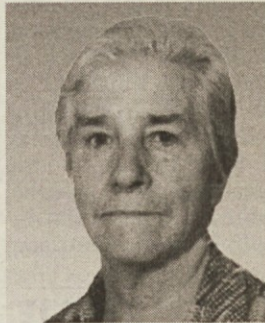
OSMICO sta v Salezu odprla Silva in Maurizio.

PRI BIBCUI v Krizu je odprto ob četrtkih, petkih in sobotah. Tel. st. 220722.

Za vedno je odsla naša draga mama, nona in pranon

Cvetka Družina vd. Pečenik

Za njo zalujejo hci Nevja z Renatom, vnuk Egon s Sonjo, pravnuka Tjasa in Denis ter vnukinja Martina

Pogreb bo v četrtek, 7. januarja, ob 12. uri, iz mrtvašnice v Ul. Pietà v zgonisko cerkev.

Zgonik, Boljunec, 5. januarja 1999

Ob izgubi drage tete Cvetke sočustvujejo z družino

Roza, Nada in Sonja z družino

Ob smrti dragega Mirka Kosmine izrekna zeni Jolandi, dolgoletni raznasalki Primorskega dnevnika iskreno sozalne

Uprava Primorskega dnevnika

VČERAJ-DANES

Danes, TOREK, 5. januarja 1999

MILENA

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.35 - Dolzina dneva 8.50 - Luna vzide ob 11.47 in zatone ob 24.00

Jutri, SREDA, 6. januarja 1999

TRIJE KRALJI

VREME VCERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 7,7 stopinje, zračni tlak 1019,3 mb narasca, brezvetrie, vlaga 95-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 9,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI Rodili so se: Sara Cozzolino, Isabella Maria Bellini, Luca Sabadin, Camilla Morsut, Jernej Vidali, Martina Moretto, Nicole Busdon.

Umrli so: 86-letni Bruno Kesmec, 66-letni Luigi Di Trani, 68-letna Ursula Pisjak, 93-letna Enrica Ruzziera, 74-letna Maria

Anna Del Bianco, 86-letna Maria Luigia Birs, 82-letni Carlo Spangher, 79-letna Adriana Rosini, 78-letna Carmela Vesnaver, 86-letna Erminia Padovan, 60-letni Romano Giacoz, 85-letna Floriana Druzina, 88-letna Giuseppina Lisjak, 85-letni Ferruccio Zol, 53-letni Dario Cresi, 97-letni Andrea Gasparov, 85-letni Renzo Catalano, 89-letni Giuseppe De Fachinetti, 92-letna Maria Petronio, 61-letni Agostino Bartoli, 85-letna Angela Minervini.

LEKARNE

Od ponedeljka, 4. do sobote, 9. januarja 1999 Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 14 (tel. 040 572015), Ul. Costalunga 318/A (tel. 040 813268), Milje - Mazzinijev drevo-red 1 (tel. 040 271124).

Prosek (tel. 040 225141 - 225340) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

OBČINA DEVIN NABREŽINA RAZPIS DRAŽBE

Obveščamo, da bo dne 18. januarja 1999 potekala javna dražba za dodelitev službe za redno in izredno vzdrževanje naprav občinske javne razsvetljave. Rok za predložitev ponudb zapade dne 15. januarja 1999 ob 12.00.

Za morebitne informacije in prejem dokumentov pokličite Tehnični urad za javna dela in službe na teritoriju - tel. 040.2017315-313.

Nabrežina, 29. 12. 1998

Službena enota javna dela - službe na teritoriju dr. arh. Laura Visintin

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 14, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Dante 7, Milje - Mazzinijev drevo-red 1.

Prosek (tel. 040 225141 - 225340) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA Lekarne odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Dante 7 (tel. 040 630213).

Sreda, 6. januarja 1999 Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Giulia 14, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Dante 7, Milje - Mazzinijev drevo-red 1, Prosek.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 14 (tel. 040 572015), Ul. Costalunga 318/A (tel. 040 813268), Milje - Mazzinijev drevo-red 1 (tel. 040 271124).

Prosek (tel. 040 225141 - 225340) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Giulia 14, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Dante 7, Milje - Mazzinijev drevo-red 1.

Prosek (tel. 040 225141 - 225340) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA Lekarne odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Dante 7 (tel. 040 630213).

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do

NOVOLETNI KONCERT YMISO / POBUDA 4 SLOVENSKE BANČNE ZAVODOV

Razveseljivi sadovi zavzetih priprav

Mladi glasbeniki bodo nastopili še drevi v Gorici

Skoda, da je praznično novoletno obdobje tako hitro za nami! Vsi smo namreč bolj vedro razpoloženi kot sicer in si polni optimističnih upov in nacrtoval izmenjujemo voscila in darila. Dobrotljivost preveva tudi ustanove, ki so sicer bolj materialistično usmerjene: stirje slovenski bančni zavodi v Italiji so svoje člane in stranke povabili v tržaško gledališče Rossetti in odziv je bil izredno pozitiven. Ob pogledu na polno zasedeno gledališče se mi je porodila novoletna misel: kaj, ko bi se take ali podobne pobude vrstile tudi med letom? Drugod po Italiji in tujini bančne ustanove vedno bolj konkretno odgovarjajo na take izzive, ker se zavedajo, da je njihovo sodelovanje na kulturnem področju vsestransko koristno in se jim lahko vidno obrestuje. Stevilno občinstvo, ki je bilo pretežno slovensko, kaže tudi na nezadostno potrebo po glasbi; kadar zahajam na bolj skromno obiskane koncerte, ki jih prirejajo glasbene ustanove, mislim, da bi morali ob vsebinsko zahtevnejših programih prireditelj tudi take koncerte, ki so dostopni širšemu občinstvu.

Največja privlačnost letošnjega novoletnega koncerta je bila mladostna sestava mednarodnega orkestra YMISO, ki ga sestavljajo najstniki od 11. do 16. leta starosti iz sedmih različnih držav (f. KROMA). Za uvodno presenečenje je poskrbel mali češki violonist Jakob, ki se je čisto sam

podal na oder, kjer je prepričljivo zaigral in nato pogumno zapel cesko kolednico »Zvezdice«. Prikupni nastop je bil zelo posrečen, nato pa se je Jakob pridružil celotni simfonični orkestru. Mladi glasbeniki so se zahtevnega programa lotili z veliko resnostjo: menda so začutili odgovornost nastopa v velikem in nabito polnem gledališču, zato je bilo njihovo zadržanje izredno profesionalno. Pozorno so uglasili svoje instrumente ter zaigrali Brahmsov Madžarski ples st. 5. Dirigent Igor Kuret je orkester vodil zelo oprežno in v prevladujočem tempu, obenem pa je mladostnikom posreževal svoje navdušenje. Upostevati moramo dejstvo, da bi tudi profesionalni orkester, ki se srečuje le stikrat letno, imel velike probleme ob izvedbi celovečernega programa. Zato moramo pohvaliti predvsem godala, ki so pokazala razveseljivo tehnično in muzikalno stopnjo, pri pihalih in trobilah pa sta intonacija in skladnost pesali. Godala so pacstevilnejša skupina, kjer lahko boljši elementi

podpirajo sibkeje, pihala in trobila pa imajo pri svojem delu skoraj solistično odgovornost.

Orkester je po Brahmsu zaigral dva odlomka iz Schubertove »Rosamunde«, Dvorzakov »Slovanski ples st. 6«, dve polki iz obsirnega opusa družine Strauss, nato pa so bile na vrsti operetne arije, ki sta jih zapela tenorist Marjan Trček in sopranistka Alenka Slokar-Bajc. Trček je v slovenskem prevodu zapel Léharjevo »Dein ist mein Instrumente« ter zaigrali Brahmsov Madžarski ples st. 5. Dirigent Igor Kuret je orkester vodil zelo oprežno in v prevladujočem tempu, obenem pa je mladostnikom posreževal svoje navdušenje. Upostevati moramo dejstvo, da bi tudi profesionalni orkester, ki se srečuje le stikrat letno, imel velike probleme ob izvedbi celovečernega programa. Zato moramo pohvaliti predvsem godala, ki so pokazala razveseljivo tehnično in muzikalno stopnjo, pri pihalih in trobilah pa sta intonacija in skladnost pesali. Godala so pacstevilnejša skupina, kjer lahko boljši elementi

kester YMISO zaigral še Straussov valček »Na lepi modri Donavi« in kot dodatek Koračnico Radetzki.

Ob začetku koncerta je v imenu slovenskih bank direktor Zadrugne kraske banke Pavel Milic dvojezično voščil občinstvu, med vsako točko pa je napovedovala dvojezično prebirala življenjske podatke orkestra, dirigenta in pevcev; »curricula« nasplošno rajem berem v koncertnem listu, posebno, če napovedovalki ne teče posebno gladko; poleg tega lahko pogoste pavze med koncertom povzročijo padec koncentracije med orkestrom in občinstvom. To pa so le podrobnosti, ki nikakor ne zasenčijo uspeha, ki so ga dosegli mladi glasbeniki in ob njih pedagogi, ki so jih združili in pripravili. Danes bodo še zadnji nastopili, tokrat v goriskem Kulturnem domu, potem pa se bodo razpršili na svoje domove, prepolni zadoščenja ob lepem sprejemu, ki je bila zaslužena nagrada za delo, kateremu so zrtvovali svoje novoletne pocity.

Katja Kralj

GORICA / KULTURNI DOM

Računalniške grafike Bogdana Sobana

Razstava novogoriškega umetnika
Obrazi Krasa bo odprta do petka

V Galeriji Kulturnega doma v Gorici je še do petka na ogled zanimiva samostojna razstava računalniške grafike Bogdana Sobana iz Vrtojbe pri Novi Gorici. Razstava nosi naslov »Obrazi Krasa« in doslej si jo je ogledalo zavidljivo število obiskovalcev. Razstavo si je mogoče ogledati dopoldne od 9. do 13., popoldne pa od 16. do 18. ure (ob delavnikih) ter v večernih urah pred pričetkom raznih kulturnih prireditev. Pobudniki razstave so Upravni odbor Kulturnega doma - Gorica, Zveza slovenskih kulturnih društev (ZSKD) in kulturna zadruga »Maja« iz Gorice. Novogoriškega umetnika je na otvoritvi predstavil goriski kritik Josko Vetrli, ki je med drugim dejal:

»Bogdan Soban se že dobrih deset let posveča uresničevanju projekta, ki temelji na računalniškem izoblikovanju grafičnih stvaritev, ki sledijo nace-lom geometrijske abstrakcije. Ta dela so sad neponovljivih in nepredvidljivih kombinacij in predstavljajo skupek različnih sestavin, ki jih avtor opredeli in vnese v računalnik, ne da bi se pri tem posluževal zapletenih programov grafičnega snovanja. Vse to mu uspe s pomočjo najbolj preproste in najbolj razširjene oblike programacijskega jezika: jezika BASIC. Postopek lahko razumemo na dva načina: ali kot spodbudno igro, s katero se soočimo s pomočjo ene najpopolnejših tehnoloških iznajdb, ali pa da ga doživljamo kot priložnost, ki ga umetnikovi domisljiji nudi moderno, prefinjeno in vsestransko uporabno tehnološko sredstvo. Tehnologija torej nudi avtorju možnost, da z odločnostjo poseže v postopek prikazovanja, tolmačenja in spreminjanja stvarnosti, ki nas obdaja.

V grafikah, ki so izpostavljene na tej razstavi in predstavljajo rezultat prvega poizkusa avtorja, da se nekoliko odmakne od upodabljanja abstraktnih oblik ter se usmeri v ustvarjanje podob, ki bolj spominjajo na resničnost, prav osnovne prvine z barvnimi in oblikovnimi značilnostmi pripomorejo k likovnemu prikazu kraske pokrajine. Poseg avtorja se odraža zlasti v vnašanju osnovnih podatkov (pika, crta, ploškev) v računalnik. Ti podatki so neobhodno potrebni pri ustvarjanju osnovnih prvin likovne zamisli. Pri slehernem posegu avtorja računalnik razvije kompozicijo, v kateri se posamezne sestavine krajine nadgrajujejo in razporejajo ena zraven druge. Do neke mere računalnik spoštuje tudi zakonitosti perspektive, zlasti se pri ločevanju sestavin, ki so postavljene v ozadju (nebo, crta, obzorja) od tistih, ki jih umetnik odredi površini v ospredju (skale, kamnite pregrade, trava, brinovo in rujevo grmičevje, borovci). Ta razporeditev povsem ustreza jasni »izbiri«, ki jo računalnik vsakokrat opravi na podlagi lastne »presoje in tolmačenja« podatkov, ki jih je avtor vnesel v program. To »tolmačenje« mu omogoča, da po svoji volji spreminja obliko, barvo, dimenzije, stevilo ter položaj vsake sestavine. Nastala grafična storitev je torej rezultat medsebojnega »sodelovanja« med računalnikom in umetnikom. Pri vsem tem ima končno besedo vsakokrat avtor, ki za tisk izbere tisto kompozicijo, ki je v sozvočju z njegovimi estetskimi zamislimi in se najbolj približuje likovni ponazoritvi, ki jo umetnik ima o Krasu. Ker je povsem nemogoče, da bi od »izbire« pa do »tolmačenja« posameznih sestavin računalnik ponovil ves postopek, je vsaka natisnjena grafika takorekoc izvirnik in povsem unikat.

Računalniško ustvarjene kompozicije ne ponazarjajo krajin v njihovi resnični podobi, temveč vsebujejo barvne in oblikovne značilnosti kraske pokrajine do te mere, da v njih zasledimo motiviko, ki jo razlikuje od drugih pejsažev. Gre za namisljene podobe, ki pa nam priklicajo v spomin vse tiste kraske koticke, ki so se izoblikovale v naši podzavesti med odkrivanjem in spoznavanjem lepote trde, kamnite, pa vendar tako ocarljive pokrajine, ki te osvoji.

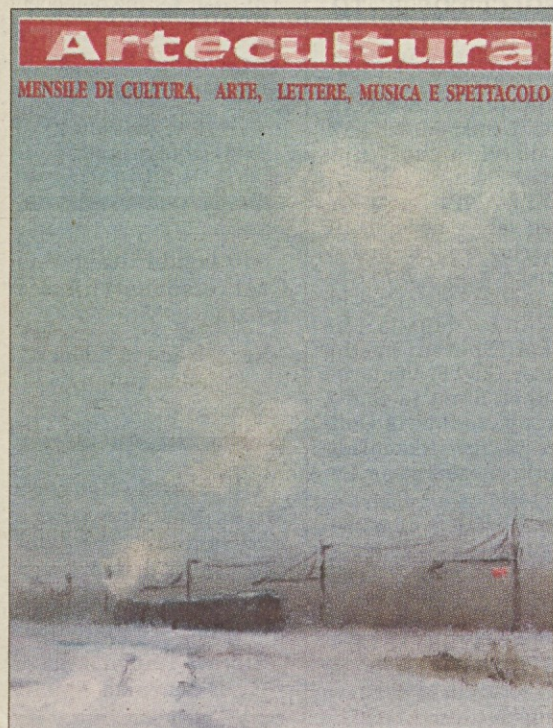
la grafična storitev je torej rezultat medsebojnega »sodelovanja« med računalnikom in umetnikom. Pri vsem tem ima končno besedo vsakokrat avtor, ki za tisk izbere tisto kompozicijo, ki je v sozvočju z njegovimi estetskimi zamislimi in se najbolj približuje likovni ponazoritvi, ki jo umetnik ima o Krasu. Ker je povsem nemogoče, da bi od »izbire« pa do »tolmačenja« posameznih sestavin računalnik ponovil ves postopek, je vsaka natisnjena grafika takorekoc izvirnik in povsem unikat.

Računalniško ustvarjene kompozicije ne ponazarjajo krajin v njihovi resnični podobi, temveč vsebujejo barvne in oblikovne značilnosti kraske pokrajine do te mere, da v njih zasledimo motiviko, ki jo razlikuje od drugih pejsažev. Gre za namisljene podobe, ki pa nam priklicajo v spomin vse tiste kraske koticke, ki so se izoblikovale v naši podzavesti med odkrivanjem in spoznavanjem lepote trde, kamnite, pa vendar tako ocarljive pokrajine, ki te osvoji.

REVIJE / MESEČNIK ARTECULTURA

Zanimiv izsek kulturnega dogajanja

Poudarek je predvsem, vendar ne izključno na Trstu

Tržaški mesečnik Artecultura je ob začetku leta vstopil v svoje drugo leto, pravzaprav se je do decembra '98 zvrstilo vsega 10 števil. Kot pojasnjuje že podnaslov revija prinaša informacije dogajanja na širšem področju kulture in sega tudi čez tržaške okvire. Precej pozorno revija spremlja likovno umetnost, ki je na primer v dnevnem casopisu nekoliko zapostavljena. V decembrski številki je objavljen tudi članek Zorana Kržišnika o Ciuhovi razstavi, ki so jo novembra pripravili v tržaški galeriji Carthusius prav kot poklon Kržišniku (podelili so mu namreč nagrado združenja Sodobni Trst). Zanimive, ker jih druge ne zasledijo, so tudi predstavitev novosti na knjižnem trgu ali pa nekoliko pozabljenih izdaj.

Umrla novinarka Vesna Marinčič

Zadnji dan starega leta je v Ljubljani umrla novinarka in publicistka Vesna R. Marinčič, rojena v Ljubljani leta 1940; kot dolgoletna sodelavka časnika Delo in drugih medijev se je največ posvečala filmu, kot soustvarjalka revije Mag pa se je v zadnjem obdobju razen s komentarji o kulturnem dogajanju uveljavila tudi kot samosvoja in pronicljiva analitičarka politike kontinuitete.

Vesno Marinčič zlasti bralci na področju kulture pomnijo kot kritično spremljevalko filmske pa tudi gledališke umetnosti tako po svetu kot v Sloveniji. Njeno usodo in delo v poklicu je v mnogem zaznamovalo dejstvo, da so očeta Marinčičeve kot plavogardista ubili revolucionarji. Zaradi očeta so jo v službi kar naprej onemogočali. Le s svojim vztrajnim, kakovostnim pisanjem - intervjuji, ocenami, članki - se je Marinčičeva z roba prebijala k središču kulturne arene.

Pisala je v številne časnike in revije, kot so Mladina, Tedenska tribuna (TT), Tovarish, Teleks, Pavliha, Delo in Mag. Trideset let je bila zaposlena pri Delu, od katerega je razočarana odsla in s skupino časnikarjev aprila leta 1995 zacela sou-

stvarjati tednik Mag. Tu se je ob člankih o kulturi uveljavila kot samosvoja analitičarka politike kontinuitete. Vesna Marinčič se je upokojila pred letom dni in bila se med glavnimi sodelavci dnevnika Jutranjik. (STA)

Umrli pisatelj in prevajalec Branimir Zganjer

V Zagrebu je v 80. letu starosti v soboto umrl pisatelj in prevajalec Branimir Zganjer, ki je v svojih delih opisoval predvsem življenje Slovencev izven domovine.

Zganjer je napisal več učbenikov latinskega in grškega jezika in razprav s področja klasične filologije, veliko pa je tudi prevajal. Svoje novele, pesmi, humoreske in otroško prozo je pisal v slovenskem in hrvaškem jeziku. Po njegovi zaslugi je bila Antologija slovenske lirike objavljena tudi na Hrvaškem, s čimer je bistveno pripomogel k širjenju slovenske književnosti in kulture na Hrvaškem.

Zganjer se je rodil leta 1919 v Zagrebu. Na filozofski fakulteti v Zagrebu je diplomiral klasično filologijo, studij indoevropskega jezikoslovja pa je končal v Ljubljani. (STA)

Prenešen začetek Paolinijevih predstav

Gripa, ki v tem času razsaja, ni prizanesla niti Marcu Paoliniju. Za drevi napovedana prva tržaška predstava njegovega zadnjega Bestiaro veneto - parole mate je tako odpadla, Marco Paolini pa se bo z glasbeno skupino Maistral občinstvu v gledališču Rossetti prvič predstavil jutri popoldne. Odpovedano torkovo predstavo bodo nadoknadili z dodatno nedeljsko, tako bo 10. januarja ob popoldanski se večerna predstava. Naslednji terek pa bo v izvenabonmajski ponudbi nastopila z Drugo zgodbo (Un'altra storia) nastopila Lella Costa.

ITALIJA / PREDVČERAJSNJIM V ESTEJU

Nerazumljiv umor osemletne deklice

Šestnajstletni brat dekličine prijateljice naj bi se z deklico najprej sprl, nato pa naj bi jo zadušil

ESTE (PADOVA) - V lepenkasti skatli ob zabojniku za smeti so preiskovalci prejšnjo noč v kraju Este pri Padovi našli ob dveh vzglavnikih trupelce 8-letne B.S., ki je imela ob sebi svojo punčko. Dekletce je predvčerajšnjim popoldne zapustilo svoj dom v predmestju Esteja, da bi se slo igrat k prijateljici, ki stanuje kakih deset metrov daleč. Ko je ob 18. uri ni bilo domov, so stariši nesrečnega dekletca sprožili alarm. V iskanju dekleta je sodeloval tudi 16-letni brat dekličine prijateljice. Prav ta naj bi kasneje priznal umor. Najprej je trdil, da je deklica sla sama domov, ker ni nasla prijateljice, ker je ta s stariši odšla z doma. Kasneje pa je baje priznal, da je se je z dekletcem sprl, jo nekajkrat oklofutil in udaril, nato pa zadušil. Zakaj se je sprl, ni znano, kaže pa, da so bili razlogi banalni. Da v fantovem pripovedovanju ni vse v redu in da je njegova pripoved polna protislovij, je ugotovil že sam njegov oče, ki je o tem opozoril karabinerje. Fant naj bi truplo k zabojniku zapeljal v samokolnici, ki so jo že našli, včeraj pred

zoro. Domnevnega morilca so odpeljali v Treviso, kjer bo na razpolago padovskemu javnemu tožilcu Carmelu Robertu. Dosedanje njegovo pričevanje je bilo zmedeno, saj fant že dalj časa boleha za depresijami, nekateri celo trdijo, da je fant duševno in umsko nezrel. To bo seveda morala ugotoviti ekspertiza.

Nesrečno dekletce je obiskovalo tretji razred neke katoliške zasebne osnovne šole, medtem ko je domnevni morilec obiskoval drugi razred instituta za geometre.

Umor je močno odjeknil v Esteju, ljudje se zama sprasujejo, kako je lahko prišlo do tako nesmiselne tragedije. Če bi dekletce naslo svojo prijateljico, bi se brzkone vse srečno končalo.

Zakaj je prišlo do tragedije, bo morala ugotoviti preiskava. Do sedaj je jasno, da je nekdo dekletce pretepel in jo nato zadušil. Je bil to res šestnajstletni brat prijateljice, kot to sam zatrjuje, ali pa mu je pri umoru se kdo pomagal. Točne vzroke smrti bo morala ugotoviti obdukcija.

JAVNE FINANCE / PODATKI ZAKLADNIŠTVA

Javni računi lani za spoznanje slabši

Vzrok je upočasnitev gospodarske rasti Ciampi: Maastrichtski kriteriji niso ogroženi

RIM - Javni računi so v komaj končanem letu 1998 v glavnem ostali v načrtovanih mejah, čeprav je prišlo v primerjavi z letom 1997 do rahlega poslabšanja, ki pa je v primerjavi z obdobjem pred sanacijo javnih financ praktično zanemarljivo. Italija vsekakor ostaja znotraj maastrichtskih meja javnega primanjkljaja, poudarjajo v zakladništvu, kjer so včeraj objavili, da je lanski proračunski primanjkljaj znašal 58.500 milijard lir. Decembra lani je javna poraba zabeležila presežek v višini 26.000 milijard lir, kar je nekoliko omililo navedeni končni letni rezultat, ki pa je po zagotovitvi zakladnega ministrstva povsem v skladu s cilji vladinega ekonomsko-financnega programskega dokumenta.

Potrebe državne blagajne so bile v letu 1998 za približno 6.000 milijard lir višje kot leta 1997, ko so znašale 52.602 milijardi, medtem ko so bile se leta 1996 dvakrat tolikšne, saj so dosegle 128.852 milijard. Lansko zvišanje blagajniških odhodkov v primerjavi s predlanskimi - za omenjenih 6.000 milijard

lir - pa je v bistvu ravno tolikšno, kolikšna je razlika med blagajniškimi potrebami ob koncu leta in ciljno zadolžitvijo javne uprave, določeno v vladinem programskem dokumentu (ta znaša 52.500 milijard). Toda v zakladništvu zagotavljajo, da bo razliko absorbiral dokončni obračun agregata javne uprave, ki bo znan sele do konca marca.

Pri tem je treba vedeti, da je ta obračun tudi edini dejansko pomemben podatek za izmeritev razmerja med javnim primanjkljajem in bruto domaćim proizvodom, ki po maastrichtski pogodbi ne sme preseči 3% (deficita na BDP). Po zadnjih ocenah je v letu 1998 to razmerje doseglo 2,6% (namesto predvidenega 2,8%), letos pa naj bi padlo na 2%. Zakladni minister Ciampi je proračunske podatke ugodno ocenil, ker da so skladni z določili evropskega pakta o stabilnosti, glede omejenega porasta primanjkljaja pa je dejal, da je to posledica upočasnjene gospodarske rasti. Ciampi je tudi opozoril, da se je lani izboljšala kakovost javne porabe, saj je slo veliko več sredstev za javne naložbe.

VITTORIA

Ljudje o pokolu nočejo govoriti

Vsi pozivi so bili zaman

VITTORIA (RAGUSA) - Pokol v Vittoriji, v katerem je življenje izgubilo pet oseb nima priča. »Mafijski molk« je tudi tokrat zapečatil usta morebitnim očividcem, ki raje molčijo, kot da bi na tehtnico postavili svoje življenje. Na dlani je namreč, da bi se morilci gotovo mascevali, če bi kdo pripomogel, da bi jih izsledili. Šef letečega oddelka iz Raguse Giuseppe Bellasari je včeraj priznal, da je prejel več anonimnih telefonskih klicev, ki pa ne služijo preiskavi. Pozivi, naj se morebitni očividci oglasijo, so bili brezuspešni.

PAKISTAN / DVA ATENTATA V PANDŽABU

Spodletel atentat na Šarifa Krvav pokol v šiitski mošaji

Sunitski skrajneži pobili najmanj sedemnajst šiitskih vernikov

LAHORE (PAKISTAN) - Pakistanski premier Navaz Sharif je včeraj usel bombnemu atentatu v svojem rodnem Lahoreju. Močan peklenski stroj je eksplodiral pod mostom (na sliki AP), preko katerega običajno pelje njegovo spremstvo, ko je premier namenjen k svojim sorodnikom v rezidenčno četrt Raiwind na obrobju Lahoreja. Eksplozija je ubila tri mimoidoče in ranila več oseb, med katerimi tudi nekega policista. Prav v pričakovanju premierovega prihoda so varnostne sile skrbno pregledovale celotne območje, tako da bi preprečile morebiten atentat. Minister za informacije Musahid Husain je po atentatu izjavil, da je bil tarča skoraj gotovo premier, saj so atentat skrbno pripravili. Husain je tudi povedal, da se je kasneje pogovarjal s Sharifom in da ga je našel mirnega in pri visoki morali. Sharif bo danes predsedoval sestanku s krajevnimi politiki. Sharif je 49-letni poslovnež po rodu iz Pandžaba in je že drugič na oblasti. Njegova Muslimanska liga za Pakistan je namreč zmagala na političnih volitvah pred dvema letoma.

To pa ni bil včerajšnji edini atentat v Pakistanu. Se huji se je zgodil v neki šiitski mošaji v Kasramdadu Koresiju, kakih 50 kilometrov od mesta Multa v Pandžabu. Tu so stirje z avtomatskim orožjem oboženi neznanci začeli vsevprek streljati po vernikih med molitvijo za

ramadan. Po prvih ocenah je življenje izgubilo sedemnajst vernikov, končni obračun pa bo se huji, saj so med ranjenici številni v kritičnem stanju. To vsaj trdi glavna šiitska stranka Tehreek-i-Jaferia Pakistan (TJP). Do pokola je prišlo prav sredi svetega postnega meseca ramadana, ki ga praznujeta tako sunitska večina kot šiitska manjšina. Morilci so skoraj gotovo sunitski skrajneži, ki hočejo likvidacijo šiitov. Med skrajneži obeh veroizpovedi že več let traja neizprosni boj v Pandžabu, ki je samo lani terjal več kot tisoč mrtvih. Kot vedno so žrtve nedolžni verniki predvsem šiiti, policija pa le redkokdaj izledi storilce, tako da ostane večina umorov nezakazanih.

IZRAEL / PREDČASNE VOLITVE

Netanjahu nima izgledov

Volilna kampanja postaja izredno vroča in nevarna

JERUZALEM - Izraelski premier Benjamin Netanjahu bi bil poražen v drugem krogu volitev, kažejo izidi javnomnenjske raziskave, ki jo v včerajšnji izdaji objavlja dnevnik Maariv. Vodja nacionalistične desnice bi dobil 41 odstotkov glasov, medtem ko bi vodja laburistične opozicije Ehud Barak obil 51 odstotkov glasov. Če bi se v drugem krogu pomeril z nekdanjim načelnikom generalstaba Amnonom Lipkin-Sahakom, ki zeli postati predsednik enotne stranke centra, bi Netanjahu dobil le 34 odstotkov glasov, njegov nasprotnik pa 54 odstotkov, kažejo izidi ankete, v kateri je sodelovalo 560 vprašanih.

Če bi bil Netanjahujev nasprotnik v drugem krogu desničarski oporečnik Dan Meridor, ki namerava prav tako

kandidirati za položaj premiera, bi dosednji premier dobil 37 odstotkov glasov, Meridor pa 49.

Splosne volitve, katerih sklic mora potrditi se izraelski parlament, so napovedane za 17. maj, medtem ko bi bil morebitni drugi krog 1. junija.

Volilna kampanja postaja medtem vse bolj vroča. Neki stražnik je včeraj izjavil, da bi bilo treba pobiti vse Askenaze (evropske Zide), intelektualce in tudi voditelja laburistične opozicije Baraka. Zaradi te izjave je bil ob službo in se je znašel za zapahi. Ob tem prvem incidentu se laburisti bojijo, da bo desnica ponovno sprožila zolčno kampanjo, ki je bila usodna za Rabina, ker se vedno lahko najde fanatik, ki uresniči želje bolnih navdihovalcev.

ANGOLA

V Luando prispel odposlanec sekretarja ZN Annana

LUANDA - V Luando je pripotoval odposlanec generalnega sekretarja OZN Kofija Annana, podsekretar in koordinator za vprašanja varnosti Benon Sevan, da bi omogočil varno napotitev reševalcev in pomoči morebitnim preživim na krovu letal OZN, ki sta izginili v pokrajini Huambo v osrčju Angole.

Benon Sevan naj bi od angolske vlade in uporniškega gibanja UNITA osebno dobil zagotovilo o varnosti konvoja pomoči morebitnim preživim.

Luanda je za sestrelitev dveh letal hercules C-130 s stirinajstimi in osmimi ljudmi na krovu 25. decembra lani in 2. januarja letos obtožila upornike. Angolska vojska je reševalcem OZN zagotovila varnost, UNITA pa tega doslej ni hotela storiti.

NOVICE

Na Etni rešili zametene turiste

CATANIA - Rezkaci in plugi so se včeraj prebili do planinske kočice Rifugio Sapienza in bližnjega hotela Corsaro na Etni, kamor se je pred prvim snežnim viharjem v nedeljo zateklo 81 turistov v glavnem smučarjev. Mehanizacija je odstranila še zadnje snežne zamete, tako da so se turisti lahko vrnili v dolino. Upravitelj planinske kočice Alfio Di Bella je kritiziral ravnanje Pokrajine, ki je svojo mehanizacijo poslala na Etno kot običajno s prejšnjo zamudo.

UCK ustanavlja radio in tiskovno agencijo

PRISTINA - Osvobodilna vojska Kosova (UCK) je včeraj napovedala ustanovitev lastne tiskovne agencije in skorajšnje odprtje radia, ki bo Albanec posredoval dogajanja na Kosovu. Medtem je UCK ponovno zavrnil mirovni načrt ameriškega posrednika in veleposlanika v Makedoniji Hilla in zahteval triletno prehodno obdobje, med katerim bi bilo Kosovo ločeno od politično-upravnih vezi Beograda in pod mednarodnim protektoratom. Borci UCK pa naj bi postali zametek bodoče policije. To so temeljni pogoji, pod katerimi je Osvobodilna vojska Kosova pripravljena na pogajanja.

Raketirali avtobus: 28 mrtvih v Somaliji

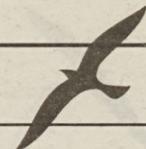
MOGADIS - Najmanj 28 oseb je izgubilo življenje in deset jih je bilo ranjenih, ko so pripadniki milic odporne vojske RRA raketirali avtobus pri Badoi, ker je vozil brez njihovega pooblastila in ker je hotel prebiti cestno zaporo.

Postopek proti Fikretu Abdiću

SARAJEVO - Mednarodno sodišče za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije v Haagu je pravosodnim organom Bosne in Hercegovine omogočilo, da kazensko preganjajo bivšega člana predsedstva BiH Fikreta Abdića, je včeraj povedal Adamir Jerković, svetovalec člana predsedstva BiH Alije Izetbegovića. Po Jerkovićevih besedah je tožilec haškega sodišča oblasti BiH obvestil, da je pregledal dokumentacijo o primeru Fikreta Abdića in ugotovil, da obstaja utemeljeni sum, da je Abdić z nečloveškim ravnanjem s civilisti in vojnimi ujetniki ter s prisilno mobilizacijo hudo kršil določila mednarodnega prava. O tej odločitvi je bil že obveščen urad visokega predstavnika za BiH. (STA)

Izgon krščanske sekte iz Izraela

JERUZALEM - Izraelsko notranje ministrstvo je včeraj odredilo izgon enajstih Americanov, za katere sumijo, da so pripadniki ameriškega krščanskega kulta Zaskrbljenih kristjanov. Sekta, ki ima sedež v ameriški zvezni državi Colorado, naj bi nactovala nasilna dejanja v Izraelu pred novim tisočletjem, da bi s tem pospešila prihod Jezusa. »Osumljene osebe so nameravale na ulicah Jeruzalema konec leta 1999 izvršiti nasilna dejanja, s čimer bi sprožile proces, ki bi povzročil prihod Jezusa,« je povedal tiskovni predstavnik izraelskega ministrstva. Izraelska policija je v nedeljo prejela 14 oseb, osem odraslih in šest otrok. Tri osebe so se vedno v preiskovalnem postopku. (STA)

GORICA / NOBENIH TEŽAV V TREH SLOVENSKIH BANKAH

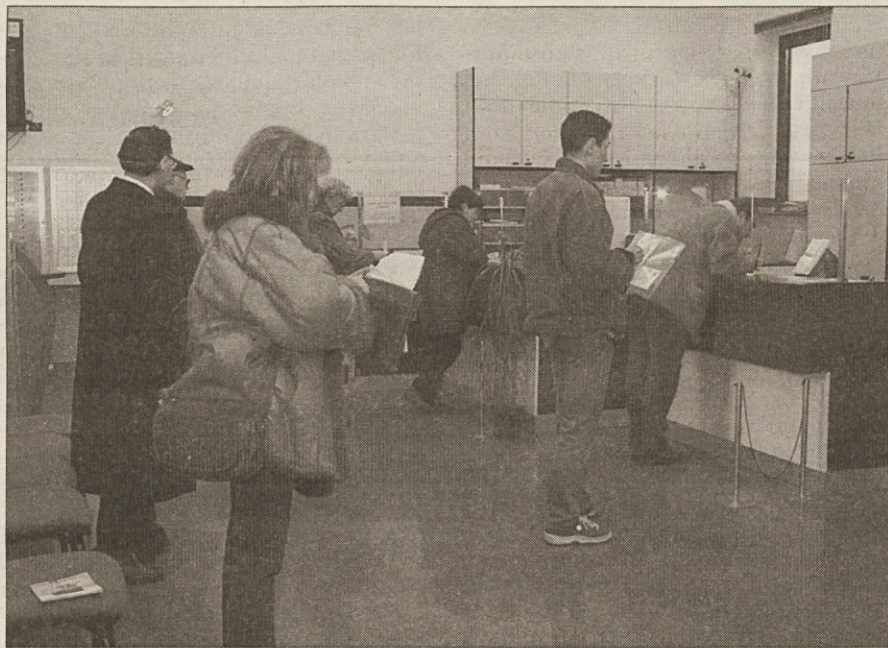
Na bankah pripravljeni na poslovanje z evrom

Stranke povprašujejo po informacijah in prednostih

Prvi dan poslovanja z evrom ni povzročil večjih preglavic v goriskih bankah, kjer so bili očitno dobro pripravljeni na novost. Posebej smo se pozanimali, kako so poslovali na treh slovenskih denarnih zavodih, na Kmečki banki in združenih kreditnih bankah v Sovodnjah in Doberdobi. Povsod smo dobili odgovor, da je poslovanje normalno in da jim novost ni povzročila preglavic. Nanjo so se skrbno pripravili že v prejšnjih dneh, ko so opravili glavino dela pri prenosu računov v novo evropsko devizo in tudi vrsto simulacij konkretnih problemov, ki bi se lahko pojavili z začetkom poslovanja z evri.

Glavnino dela so sicer opravili v elektronskih centrih. Za Kmečko banko so za spremembo podatkov tudi čez silvestrovo in novo leto poskrbeli v centru grupe CAER, za združni banki pa v elektronskem centru deželne konzorcija v Vidmu. Na naših bankah so v soboto in nedeljo preverjali račune, simulirali operacije in se pripravljali na včerajšnji start evra. »Velikih težav ni«, nam je včeraj povedal funkcionar Kmečke banke Zdravko Kustrin, ki ocenjuje, da je bilo pripravljeno delo dobro opravljeno. »To nam omogoča danes povsem normalno poslovanje«. Pritrdili so mu ravnatelj Zdravne banke v Sovodnjah Savo Usaj in tudi uslužbenci doberdobske banke.

Evro uporabljajo v glavnem v medbanknih operacijah, nekaj pa je novosti tudi za stranke. Kdor zeli,

lahko odpre račun v evrih, četudi konkretnega interesa za to najbrž se ne bo razen morda med podjetniki, ki poslujejo z evropskimi tržišči in bi se zaradi tega odločili za vodenje računovodstva v evru.

»Računov v evru se nismo odprli, povraščanja po informacijah pa je kar precej«, nam je povedal Savo Klede, ki je včeraj na Kmečki banki bil zaposlen s podjetniki in strankami, ki so sprasevale po novostih. Za podjetnike, ki poslujejo z valutami območja evra, se bo marsikaj poenostavilo, saj bo menjava fiksna, vrednosti pa bodo lahko izražene v evru ali dose-danjih nacionalnih valutah. Pri menjavah ne bo več razlik med nakupno in prodajno ceno: za gotovinske menjave bo banka uvedla 1-odstotno provizijo, za finančne transakcije pa ne bo dodatnih ko-

misij. To seveda ne velja za valute izven območja evra, kjer ostaja vse po starem.

Stranke bodo lahko ohranile tekoče račune v li-rah in, kjer je to možno, plačevale v evrih s kreditnimi karticami ali s čeki brez dodatnih komisijskih stroškov. Za ceke v evrih si bo treba priskrbeti posebne čekovne knjižice (na združenih bankah jih že imajo, na Kmečki bodo na razpolago v prihodnjih dneh). Z novostjo so se morali že takoj sprijazniti varčevalci z državnimi vrednotnicami, katerih vrednost je odslej izražena samo v evrih (to ne velja za bančne certifikate in depozite), in investitorji na borzah, kjer bo evro prav tako uravnaval kupoprodajne cene delnic.

Na sliki (foto Bumbaca) stranke na Kmečki banki, kjer je bilo precej zanimanja za novosti glede evra

ZDRAVSTVO / PO VSE GLASNEJŠIH POLEMIKAH

Pokrajina bo prevzela vlogo posrednika

Brandolin: preveč besed, premalo prozornosti
Odbor za bolnišnico zahteva odstop Barattija

Goriska pokrajinska uprava namerava konstruktivno sodelovati pri razreševanju vse bolj zapletenih vprašanj javnega zdravstva na Goriskem, četudi ob tem pojasnjuje, da nikakor ne zeli prevzeti vloge in pristojnosti drugih, konkretno konference županov. Predsednik Brandolin se je neposredno angaziral za sklic srečanja predstavnikov Dezele (Dezelne agencije za zdravstvo), Zdravstvene ustanove, tržiske in goriske občine, predstavnikov konference županov in sindikatov. Do srečanja naj bi prišlo že ta teden, najkasneje pa v prvih dneh naslednjega. »Ne želimo razpravlja-

samo o bolnišnici, ampak o celotni problematiki javne zdravstvene službe na Goriskem«, nam je v pogovoru pojasnil Giorgio Brandolin. Bolnišnica je le eno od takih vprašanj. »Izvedeti hočemo za dejanske namere in načrte. To je predpogo- goj, da se spravimo iz slepe ulice, v kateri smo se znašli tudi zaradi pomanjkanja jasnosti in prozornosti.«

Polemike glede bolnišnice in javne zdravstvene službe so se ponovno razplamtele prav ob prehodu starega v novo leto. Sprožila jih je, kakor smo že poročali, odločitev glavnega ravnatelja Zdravstvene ustanove Giannija Barattija o selitvi oddelka za anatomsko patologijo iz Gorice v Trzic. Sindikati so odločitev, čeprav predvideno v okviru 1. deželnega načrta za zdravstvo, ocnili negativno, ker dejansko, tako kakor je utemeljena v sklepu (pričakujejo sicer dodatne informacije), pomeni nadaljnje krčenje storitev v goriski bolnišnici. V sporočilu za javnost sindikat zdravstvenega osebja Cgil ob tem navaja, da pomeni tako ravnanje začetek ukinjanja službe, ki bi bila za bodočo integracijo med bolnišnicama v Sempetru in Gorici najbolj perspektivna.

Goriski zupan Valenti, ki je pisni protest poslal na razne naslove vključno ministrici za zdravstvo Bindjevi. Sindikalni zvezi CGIL in CISL (UIL ima glede tega posebno stalnico) pripravljata javno manifestacijo, ki naj bi združila delavce v zdrav-

stvu, paciente in upokojene ter seveda politike, ki o problematiki odločajo. »Vztrajamo tudi pri našem dose-danju stališču, da se goriska bolnišnica ne seli«, nam je potrdil pokrajinski tajnik CISL Fania. »Ureditev lokacije bolnišnice je samo del splošne problematike javnega zdravstva. Cilj, ki ga ves čas zagovarjamo je, da moramo izboljšati kakovost zdravstvene oskrbe, sicer bodo pacienti se naprej bezali v Trst ali Videm. Edina možnost ohranitve in izboljšanja ravni je integracija z bolnišnico v Sempetru.«

Sporna odločitev ravnatelja Barattija je naletela na zelo ostro reakcijo predsednikov rajonskih svetov in Odbora za varstvo goriske bolnišnice. V posebnem sporočilu za javnost odločno zavračajo preselitev anatomске patologije v Trzic, ker menijo, da bi to pomenilo nadaljnje obubožanje ponudbe zdravstvenih storitev. Zahtevajo tudi, da Baratti zapusti mesto glavnega ravnatelja Zdravstvene ustanove.

In kaj je s tolikokrat omenjenim sodelovanjem in integracijo med bolnišnicama v Sempetru in Gorici? Če smemo soditi po poteku tradicionalnega prazničnega srečanja in izmenjave voščil, je odgovor: nič. Dva dni pred novim letom so si roke stisnili samo dosedanja "stari" prijatelji in spodbujevalci sodelovanja.

Danes dopoldne bo na sedežu Zdravstvene ustanove tiskovna konferenca. Ob odsotnosti glavnega ravnatelja.

Novoletni koncert denarnih zavodov

Slovenski bančni zavodi v Italiji - Kmečka banka Gorica, Zdravna kreditna banka Doberdob, Zdravna kreditna banka Sovodnje in Zdravna kraska banka - prirejajo tudi letos v Gorici in Trstu tradicionalni novoletni koncert. Koncert je bil v Trstu v nedeljo popoldne v gledališču Rossetti, kjer so mu sledili tudi mnogi poslušalci z Goriskega, za katere sta združni banki organizirali poseben avtobusni prevoz, v Gorici pa bo na sporedu nocoj ob 20.30 v Kulturnem domu. Nastopil bo mednarodni mladinski orkester »Young Musicians International Symphonic Orchestra« pod vodstvom dirigenta Igorja Kureta. Na sporedu bodo dela J. Brahmsa (Madzarski ples st. 5), F. Schuberta (Rosamunda), A. Dvoraka (Slovanski ples op. 46 st. 8), J. in J. Straussa (Pizzicato polka, Tritsch Tratsch polka, An der schönen blauen Donau), F. Lehara (Lippen schweigen), R. Stolz (Mein Liebeslied muss ein Waltzer sein) in G. Verdija (Libiam ne'lieti calici). Vstop bo le z vabili, ki jih interesenti lahko dvignejo na tajnistvih omenjenih bančnih zavodov.

NOVICE

Nocoj na TV Primorki pogovor o raziskovalnem delu SLORI-ja

Prva tedenska oddaja iz zamejstva v letu 1999 bo na TV Primorki nocoj ob 22.30 (s ponovitvijo jutri ob 18.30) namenjena pogovoru o raziskovalnih dejavnostih. Gosta v studiu bosta ravnatelj SLORI-ja Emidij Susić in odgovorni za goriski sedež Aldo Rupel. Spregovorila bosta o najnovejših publikacijah vključno z zbirko spisov Darka Bratine ter novih načrtih in smernicah dela.

Začasna zaposlitev na občini

V uradih Dezelne agencije za zaposlovanje (Vicolo del Molino 1) bodo v četrtek, 7. januarja, opravili selekcijo za začasno namestitve čistilca/cistilke. Zaposlitev je na goriski občini, dodeljeno mesto pa za čiščenje prostorov sodišca.

V Novi Gorici razstava del slikarke Klementine Golija

V Mestni galeriji v Novi Gorici - Trg E. Kardelja 5 - bodo danes ob 19. uri odprli razstavo slik Klementine Golija. Obenem bodo predstavili tudi njeno monografijo. O slikarki in njenem delu bo spregovoril Brane Kovič, za glasbeno kuliso bo poskrbel oktet Vrtnica. Razstava bo odprta do 31. januarja.

Vaje na strelišču nad Selcami

Zupanstvo v Doberdobi sporoča koledar aktivnosti na vojaškem strelišču nad Selcami. Vaje s strelnim orožjem bodo v naslednjih dneh: danes, v četrtek, 7. t.m., nato 12. in 14., od 19. do 21., 26., 27. in 29. januarja, vsakic od 8.30 do 17. ure. V omenjenih dneh je prepovedan dostop do območja strelišča, ki bo ustrezno označeno in zavarovano.

GORICA / GOVOR O ZDRAVSTVU

Romoli pri Valentiju

Izdatni prispevki nekaterim organizacijam

Dezelni odbornik za finance Ettore Romoli je bil včeraj na uradnem obisku pri goriskem županu Gaetanu Valentiju. Namen obiska je bil postaviti dodelitev dezelnih prispevkov nekaterim goriskim društvom in ustanovam, problem bolnišnice, ki je v teh dneh izgubila se oddelek za anatomsko patologijo, pa je po pomenu gotovo preglasil ta aspekt. Valenti je glede tega dejal, da se postopno praznjenje bolnišnice ne sme nadaljevati. Deželi je dal priznanje za objavljeno financiranje, opozoril pa je, da je treba cimpreg resiti dilemo glede nove bolnis-

nice ali selitve k Janezu od Boga. Dezelna uprava naj zato poišče ustrezno rešitev za gorisko zdravstvo, za kar je Romoli obljubil, da se bo zavzel.

Valenti se je zahvalil za financiranje, ki so bila odobrena z letošnjim proračunom dezele. Občina bo prejela 10 milijard v 10 letih izrednega prispevka ob tisočletnici mesta in 5 milijard v 10 letih za dokončanje prenove Verdijevega gledališča. Med zasebnimi združenji je bila najbogateje obdarjena UGG (300 milijonov), Fundacija mestne glasbene sole bo prejela 200 milijard, gledališka ustanova Emac 150 mil., CTA za Puppet festival 110 mil., občina za Nagrado Amidei 80 mil., združenje Seghizzi za pevski natečaj, Prolo loco za folkorni festival in Institut za družbeno in versko zgodovino pa po 100 milijonov lir.

Moška oblačila
ODPRTO TUDI OB NEDELJAH
GORICA
ul. Carducci 24
tel. 0481/537561

SPDG / SMUČARJI

Prijetne vesti z zimovanja

Iz Toblacha oziroma Moosa na Južnem Tirolskem so se včeraj oglašili udeleženci zimovanja, ki ga je priredilo Slovensko planinsko društvo. Sneg je v redu, vreme tudi kot naročeno, postrežba in namestitve v hotelu dobra, nam je po telefonu povedala Loredana. Za drugo pa skrbijo udeleženci sami, oziroma vadiatelja, ki se ukvarjata z mlajšimi in najmlajšimi smučarji, saj so poleg prijetnega, združili tudi koristno. Odvija se namreč tudi tečaj smučanja in to na smučiščih v kraju Moos. Starejši raje uporabljajo smučišča v Toblachu.

Večina udeležencev tradicionalnega zimovanja se je na Južno Tirolsko odpravila v soboto, nekateri posamezniki že na novega leta dan. Škoda le, da se je zimovanje že nagnilo h koncu, saj se v četrtek začne spet pouk, kar pomeni, da se bo, hočeš nočeš, treba vrniti.

KINO

GORICA

VITTORIA 1 15.30-17.45-20.15-22.30 »C'è post@ per te«. Meg Ryan, Tom Hanks.

VITTORIA 3 15.00-16.45-18.30 »Mulan«. Walt Disney.

20.15-22.30 »La maschera di Zorro«. I. Antonio Banderas in Anthony Hopkins.

CORSO Rdeca dvorana: 17.45-20.00-22.15 »Paparazzi«. I. Christian De Sica in Massimo Boldi.

Modra dvorana: 16.45-18.30-20.15-22.00 »Il principe d'Egitto«. S. Spielberg.

Rumena dvorana: 18.00-20.00-22.00 »Così è la vita«. I. Aldo, Giovanni in Giacomo.

TRZIC
EXCELSIOR 16.00-18.00-20.00-22.00 »Il principe d'Egitto«. Risani film S. Spielberga.

OBVESTILA

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV sporoča, da je na sedežu na razpolago za člane Koledar 1999.

SPDG obvešča, da bodo tudi danes od 19. do 20. ure sprejemali prijave za tečaj smučanja in deskanja, ki bo od 10. januarja dalje v Podložu (Arnoldstein).

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI - PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 531972.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU - RIMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 410701.

POGREBI

DANES - Iz Gorice: 9.25, Lucia De Corti vd. Svriz iz splosne bolnišnice v Locnik; 11.30, Giovanni Boschetti iz mrliške veže glavnega pokopališča v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče; 13.15, Ida Luisa iz splosne bolnišnice v Krmin.

Iz Trzica: 8.45, Stefania Contin vd. Gregoret iz splosne bolnišnice na glavno pokopališče; 9.40, Lucio Gherghetta iz splosne bolnišnice na sedež Jehovcev in na pokopališče v Begian; 13.00, Celestina Visintin por. Gregorin iz splosne bolnišnice v Zdravscine.

Ob izgubi dragega nota izreka iskreno sozale Darius in družini

Dekliski zbor Jezero

SMUČANJE / ŽENSKI SLALOM V MARIBORU

Pernilla Wiberg sijajna Urška Hrovat šesta

Najboljša Italijanka je bila Lara Magoni (deseta)

MARIBOR - S slalomom se je v nedeljo končalo jubilejno, 35. tekmovalstvo za Zlato lisico v Mariboru. Zmagovalka petega letosnjega slaloma za svetovni pokal je z odlično drugo vožnjo postala Svedinja Pernilla Wiberg, zlato lisico pa bo odnesla domov zmagovalka veleslaloma Avstrijka Anita Wachter, ki je v kombinaciji obeh tehničnih disciplin premagala Svicarko Sonjo Nef in Nemko Hilde Gerg.

Za Slovence bi lahko rekli, da volja ni bila dovolj za končno zadovoljstvo. Prireditelji so se zelo trudili, a jim je ponagajala otoplitev, zato slalomaska proga ni bila najbolje pripravljena, kakor ni bilo optimalno tudi smučanje slovenskih tekmovalk. Te so veliko pričakovale, toda

na koncu so se morale zadovoljiti s šestim mestom Urška Hrovat, 11. mestom Spela Pretnar in 16. mestom Natasa Bokal.

Prirediteljem jo je tudi na zadnji tekmi 35. zlate lisice zagodlo vreme, ki je imelo velik vpliv na končni vrstni red. Megla sicer za slalomistke ni velika ovira, zato pa je toliko bolj nadležna mehka proga in ta je bila glavna značilnost pete slalomске preizkušnje v sezoni 1998/99. "Progo smo dobro pripravili. Prepričani smo, da bo proga zdržala prvih 30 tekmovalk, zelim pa si, da bodo prav vse tekmovalke imele enake pogoje," je dejal podpredsednik organizacijskega odbora Matjaz Kranjc.

VRSTNI RED: 1. Pernilla Wiberg (Sve) 1:54, 88; 2. Hilde Gerg (Nem) 1:55, 17; 3. Yilva Nowen (Sve) 1:55, 37; 4. Anja Paerson (Sve) 1:55, 79; 5. Sabine Egger (Avt) 1:55, 82; 6. Urška Hrovat (Slo) 1:56, 02; 7. Janica Kostelić (Hrv) 1:56, 08; 8. Ingrid Salvenmoser (Avt) 1:56, 21; 9. Kristina Koznick (ZDA) 1:56, 25; 10. Lara Magoni (Ita) 1:56, 37; 11. Spela Pretnar (Slo) 1:56, 45; 12. Sonja Nef (Svi) 1:56, 51; 13. Martina Ertl (Nem) 1:56, 67; 14. Linda Ydeskog (Sve) 1:56, 73; 15. Karin Koellerer (Avt) 1:56, 74;

16. Natasa Bokal (Slo) 1:56, 78; 21. Elisabeta Biavaschi (Ita) 1:57, 53; 42. Alenka Dovzan (Slo) 1:00, 02.

VRSTNI RED ZA SP: 1. Meissnitzer (Avt) 980; 2. Gerg (Nem) 700; 3. Ertl (Nem) 688; 4. Wiberg (Sve) 609; 5. Götschl (Avt) 489; 10. Kostner (Ita) 317; 17. Hrovati (Slo) 235; 21. Compagnoni (Ita) 209; 22. Pretnar (Slo) 203.

Na sliki AP: zmagovalka Pernilla Wiberg.

Smučanje v Kranjski gori: danes veleslalom, jutri slalom

KRANJSKA GORA - Po tekmah na Pohorju bo Slovenija gostila se najboljše smučarje, ki se bodo danes v veleslalomu in jutri v slalomu pomerili v podkorenu za svetovni pokal.

Tudi letos so glavni favoriti Avstrijci, predvsem v veleslalomu, v katerem bo gotovo glavni protagonist Hermann Maier.

Tudi Italijani in Slovenci bi utegnili poseči po boljših uvrstitvah, ceprav doslej v tej sezoni se niso izpolnili pričakovanj.

Organizator upa, da bi bilo tretje mesto, ki ga je osvojil Jure Kosir na zadnjem slalomu, dovoljšen magnet, da bi tekmi v Kranjski gori privabili veliko število gledalcev.

SMUČARSKI SKOKI / NOVOLETNA TURNEJA

Zmagoslavje Japoncev v Innsbrucku

Zmagal je Noriaki Kasai - Primož Peterka šestnajsti - Jutri zadnja preizkušnja

INNSBRUCK - Japonec Noriaki Kasai je zmagal na tretji tekmi noveletne skakalne turneje v Innsbrucku. Kasai je s sedmo zmago v karieri prevzel tudi vodstvo v seštevku turneje. Drugi je bil Finec Janne Ahonen, ki je s tem ponovno prišel na čelo skupnega seštevka svetovnega pokala, tretji pa je bil še drugi Japonec Hideharu Mijahira.

Primož Peterka, ki je bil je po prvi seriji deveti, je bil 16. (108 in 94 m, 196, 9 točke), Blaž Vrhovnik pa je tekmo končal na 35. mestu (93, 5 m, 83, 8 točke). Peterka se je v uvodni seriji na izpadanje pomeril s Fincem Miko Laitinenom (106, 5 m, 109, 2 točki) in ga premagal, Blaž Vrhovnik pa je izgubil z Japoncem Noriakijem Kasaijem (109, 5 m, 117, 6 točke). Peter Sonta in Damjan Fras sta izpadla že v sobotnih kvalifikacijah.

Dvakratni zmagovalec v svetovnem pokalu in branilec naslova Peterka je bil v letošnji najboljši na

uvodnih tekmah v Lillehammerju (8. in 14.), 18. pa je bil v Oberstdorfu.

V finalu je 11. s prvega nastopa Nemec Martin Schmitt, ki je v Garmisch Partenkirchenu na novega leta dan z zmago oblekel rumeno majico vodilnega v pokalu, skočil le 96, 5 m ter prvič v tej sezoni ni stal na stopničkah na zmagovalce. Tako tudi njemu ne bo uspelo, da bi kot prvi skakalec v zgodovini 47. letne noveletne turneje premagal tekmece na vseh starih skakalnicah. Po dveh zmagah je bil tokrat sele 13. in je moral vnovič prepustiti vodstvo v pokalu Ahonenu.

Kasai je na prvo mesto napredoval s petega, Ahonen na drugo iz osmega, Mijahira pa na tretje s sedmega. Ko so bili na vrhu vodilni prve serije, pa se je veter ponovno umiril.

Naslednja, zadnja tekma letošnje noveletne turneje bo jutri, kjer bo trojica skakalcev bila ogorčen boj za zmago na tej prestižni turneji. Vodil-

ni Kasai ima po treh tekmah 705, 1 točke, Ahonen 704, 7, Schmitt pa 692, 8. Goldberger ima na četrtem mestu že prevelik zaostanek za končni uspeh (672, 2).

Vrstni red: 1. Noriaki Kasai (Jap) 232, 50 točke (109, 5-108, 0 m); 2. Janne Ahonen (Fin) 226, 10 (108, 5-108, 5); 3. Hideharu Mijahira (Jap) 225, 90 (108, 0-107, 5); 4. Masahiko Harada (Jap) 225, 40 (112, 0-103, 5); 5. Stefan Horngacher (Avt) 218, 50 (117, 5-97, 5); 6. Kristian Brenden (Nor) 216, 10 (106, 0-106, 0) in Martin Hoellwarth (Avt) 216, 10 (106, 0-106, 0); 8. Kazuja Josioka (Jap) 213, 80 (112, 0-99, 0); 9. Mika Laitinen (Fin) 212, 60 (106, 5-103, 0); 10. Dieter Thoma (Nem) 207, 00 (106, 5-101, 0); 16. Primož Peterka (Slo) 196, 60 (108, 0-94, 0).

Vrstni red na turneji starih skakalnic: 1. Kasai 705, 1 točke, 2. Ahonen 704, 7, 3. Schmitt 692, 8, 4. Goldberger 672, 2.

KOŠARKA / 15. KOLO V A1 LIGI

Pravi podvig Goričanov

Premagali so Kinder - A2 liga: tržaški Lineltex šele po podaljškju

GORICA - Goriska Pall. Gorizia je poskrbela za največji podvig 15. kola v 1. italijanski kosarkarski A1 ligi. Doma je namreč premagala evropske prvake, bolonjskega Kinderja, in to povsem zaslužno. Ceprav so Goricani nastopili se brez nvoega nakupa Bazarevića, so vseeno z vrhano mero poztvornosti in borbenosti, premagali favorizirane Bolonjane, ki so vsrjetno podcenjevali nasprotnike. To jih je tudi drago stalo, tako da so na koncu potegnili krajši konec. Za pravi podvig in zlata vredne točke v boju za obstanek si vsi gorški kosarji zaslužijo pohvalo. Posebno učinkovit je bil Timinskas, ki je dosegel 25 točk.

Od ostalih tekem velja omeniti srečanje v Cantuju, kjer je prislo do izgredev,

tako da so morali tekmo prekiniti 9 sekund rped koncem, ko je Varese vodil z dvema točkama razlike (70:68). Disciplinska komisija paje včeraj do Poltija ostro ukrepala, saj mu je dosodila poraz z 0:20, mu odvzela točko na lestvici in prepovedala igranje v Cantuju za dve koli.

IZIDI 15. KOLA: Müller - Benetton 95:86, Pall. Gorizia - Kinder 67:64, Pepsi - Ducato 93:80, Polti - Varese 0:20; Pompea - Termal 97:75, Teamsystem - Mabo 83:64, Zucchetti - Sony 69:93. VRSTNI RED: Varese 28, Kinder Bologna in Teamsystem Bologna 24, Benetton Treviso in Pompea Rim 20, Sony Milan in Termal Imola 14, Zucchetti Reggio Emilia, Pepsi Rimini in Müller Verona 12, Polti Cantú 9, Ducato Siena 8, Pall. Gorizia in Mabo Pi-

stoia 6. PRIHODNJE KOLO (10.1.): Müller - Pall. Gorizia.

A2 liga

TRST - Liniltex je sele po podaljškju v A2 ligi ugnal trdozive kosarke Serapideja iz Pozzuolja.

IZIDI 15. KOLA: Fila - Ragusa 81:75, Lineltex - Serapide 104:97, Montana - Viola 96:84, Scavolini - Banco Sardegna 96:88, Select - Bini 79:77, Sicc - Coridvari 69:59, Snai - Zara 82:75. VRSTNI RED: Snai Montecatini 24, Scavolini Pesaro 22, Bini Livorno, Viola Reggio Calabria in Lineltex Trst 20, Sicc Jesi 16, Coridvari Roseto in Montana Forlì 14, Fila Biella in Ragusa 12, Serapide Pozzuoli in Zara Fabriano 10, Banco Sardegna Sassari in Select Avellino 8. PRIHODNJE KOLO (10.1.): Zara Frabiano - Lineltex.

NOGOMET / DEŽELNI POKAL

Mladosti ni uspelo

V osmini finala je izgubila proti Domiu

Domio - Mladost 2:1 (1:0)

STRELEC ZA MLADOST: Caiffa iz enajstmetrovke.

MLADOST: S. Gergolet (Arriscato), Kobal, Zin, Marusić (Virgilio), Fontana, Pellicani, Croci, Vittorelli (Ferletic), Caiffa, Maniá, P. Gergolet (Bregant).

Pot za doberdobsko Mladost v deželnem nogometnem pokalu se je končala v osmini finala. Doberdobci so namreč izgubili v nedeljo pri Domju, ceprav si poraza, vsaj po prikazani igri, niso zaslužili. Nasi nogometasi pa so bili skozi vse srečanje premalo učinkoviti v napadu in niso znali izkoristiti številnih priložnosti za gol, ki so jim imeli na razpolago. Gostitelji pa so svoje priložnosti spretno izkoristili in tako tudi zmagali. V drugem polcasu bi lahko Doberdobci stanje izenacili, toda sodnik jim ni dosodil ciste enajstmetrovke. Takoj po tem dogodku so domaćini dosegli še drugi gol in tekme je bilo praktično konec. Gostje so sicer nekaj minut pred koncem dali castni gol s Caiffa iz enajstmetrovke, da bi lahko stanje izenacili, pa je preostalo premalo casa. Sedaj pa caka Mladost v nedeljo domaca prvenstvena proti Fincantieriju.

Ostali izidi tega pokala: Caneva - Torre 3:4, Union Pasiano - Latisana 3:0, Futura - Don Bosco 4:3, Valnatisone - Tavagnacco 2:1, Gemonese - Ancona 5:1, Pro Romans - Castione 0.1, Union 91 - Aiello 5:0.

NOVICE

Dakar 99: španski dan

BIRMOGREIN (MAVRITANIJA) - Četrti dan relija Granda - Dakar je potekal v znaku Spanije. Na 515 km dolgi etapi od Tan Tana do Bir Mogreina je med motoristi osvojil prvo mesto Spanec Oscar Gallardo na bmw pred Italijanom Fabriziom Meonijem. Edi Orioli je bil v čeraj osmi. Gallardo je prevzel tudi vodstvo na skupni razvrstitvi. Na tekmovalstvu avtomobilov se je uveljavil Spanec Jose Maria Servia (schlesser). Na drugo mesto se je uvrstila Nemka Jutta Kleinschmidt (mitsubishi), ki je tudi ohranil vodstvo na skupni lestvici.

Blatter želi nogometno SP vsaki dve leti, a po 2008

ZUERICH - Predsednik Mednarodne nogometne zveze (FIFA) Joseph Blatter, ki je včeraj najavil, da se zavzema za organizacijo nogometnih svetovnih prvenstev na vsaki dve leti, je v pogovoru za radio povedal, da naj bi bilo prvo tovrstno tekmovalstvo z dvehletnim ciklusom na sporedu že leta 2004. Nato pa se je popravil in dejal, da bi bilo to možno sele po letu 2008. "Leta 2004 bo FIFA praznovala 100-letnico obstoja. Takrat moramo prirediti nekaj posebnega - SP," je povedal Blatter, ki bi se zavzema, da bi na prvenstvu nastopalo le 24 reprezentanc in ne 32 kot doslej.

NZS čaka uradno potrditev

LJUBLJANA - Predlog predsednika Mednarodne nogometne zveze (FIFA) Seppa Blatterja, ki si zeli svetovno prvenstvo vsaki dve leti, za razliko od nogometno priznanih držav v Sloveniji se nima pravega odmeva. Na Nogometni zvezi Slovenije (NZS) čakajo na uradno potrditev novice, do takrat pa kaksnih resnejših izjav ne morejo dajati.

"Za spremembe sem izvedel iz medijev. Dokler ne dobimo uradnega sporočila, je o vsem težko govoriti," je dejal generalni sekretar NZS Dane Jost.

Zidane najboljši na svetu po izboru L'Equipa

PARIZ - Francoskega nogometasa Zinedina Zidana (171 točk), strelca dveh golov v finalu lanskega svetovnega nogometnega prvenstva, je francoski sportni časnik L'Equipe izbral za najboljšega sportnika sveta v minulem letu.

Novinarji L'Equipa so na drugo mesto uvrstili ameriskega kosarkarja Michaela Jordana (141), sledijo pa maroski atlet Hicham El Guerrouj (107), ameriška atletinja Marion Jones (94) in avstralski motociklist Michael Doohan (85).

Teniški turnirji

Izidi teniskih turnirjev.

AUCKLAND (112.500 dolarjev), 1. krog: Maria Alejandro Vento (Ven/8) - Marlene Weingaertner (Nem) 5:7, 6:0, 6:0; Silvia Farina (Ita/2) - Andrea Glass (Nem) 6:4, 7:5; Barbara Schett (Avt/4) - Elena Wagner (Nem) 6:1, 6:0; Julie Halard-Decugis (Fra/3) - Jana Nejedly (Kan) 6:3, 6:3; Florencia Labat (Arg) - Rewa Hudson (NZL) 6:3, 6:2; Meghann Shaughnessy (ZDA) - Laura Golarsa (Ita) 6:1, 6:4; Maria Sanchez Lorenzo (Spa) - Anne Kremer (Lux) 3:6, 6:3, 6:4; HOPE ISLAND (108.000 dolarjev), 1. krog: Ai Sugijama (Jap/4) - Corina Morariu (ZDA) 6:2, 6:7 (6:8), 6:3; Magui Serna (Spa/6) - Sabine Appelmans (Bel) 6:2, 3:6, 6:3; Jelena Lihovceva (Rus/7) - Nicole Pratt (Avs) 6:2, 6:1; Sarah Pitkowski (Fra) - Alicia Molik (Avs) 6:3, 6:2; Ruxandra Dragomir (Rom) - Elena Tatarkova (Ukr) 6:1, 6:3; Shi-ting Wang (Tai) - Sylvia Plischke (Avt) 6:4, 7:6 (7:2); Nathalie Dechy (Fra) - Tatjana panova (Rus) 6:1, 2:6, 6:2; ADELAIDE (325.000 dolarjev), 1. krog: Gustavo Kuerten (Bra/3) - Jerome Golmard (Fra) 7:5, 6:1; Michael Tebbutt (Avs) - Sebastian Lareau (Kan) 6:3, 3:6, 6:1; Scott Draper (Avs) Justin Gimelstob (ZDA) 3:6, 7:6 (8:6), 6:3; Jason Stoltenberg (Avs/4) - Arnaud Di Pasquale (Fra) 6:1, 6:4; Dominik Hrbaty (Silk) - Mariano Puerta (Arg/8) 4:6, 6:1, 7:5.

Obvestila

SK BRDINA sporoča, da tekmovalstvo, ki bi moralo biti 6. januarja v Forni di Sopra, je preneseno na soboto, 30. januarja.

DRUSTVO isce upravitelja bara ali osebo za pomoč v društvenem baru. Informacije po telefonu 040-51377 v dopoldanskih urah, od četrta 7. t.m. dalje.

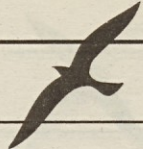
SK DEVIN priredi v nedeljo, 17. t.m. smučarski izlet z avtobusom na Civetto - Alleghe. Informacije in vpisnine na sedezu kluba ali na tel. st. 040-2916004 ali 040-200782.

BOR FITNESS nudi posebne ugodnosti do 15. januarja. Pridite in poskusite. Ne bo vam zal.

MAJENCA DOLINA v sodelovanju s SD BREG prireja smučarske izlete v Mokrine (Pramollo) 17. januarja, 7. in 28. februarja ter 7. marca 1999. Odhod ob 6. uri iz Sance. Vpisovanje v trgovini pri Martini Mauri. Informacije: tel. 0338-5032176.

SK DEVIN prireja vsako soboto in nedeljo smučarske tečaje na snegu. Klubski učitelji bodo na razpolago otrokom in odraslim, ne glede na stopnjo smučarskega znanja. Poskrbljeno bo za prevoz. Informacije nudi tajništvo na tel. st. 040/2916004 ob večernih urah.

SMUČARSKI ODSEK SPDT prireja smučarske tečaje 17., 24. in 31. januarja 1999 in 7. februarja 1999 v Podklostru (Arnoldstein). Prijave v uradu ZSSDI, Ul. Cicerone 8 (3. nadstropje), tel. st. 040-635627.

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

Danes, 5. januarja ob 20.30, jutri, v sredo, 6. januarja ob 16.00, 7., 8. in 9. jan. ob 20.30 ter v nedeljo, 10. jan. ob 16.00, nastopa Marco Paolini z delom »Bestiario Veneto«.

Stalno gledališče iz Trsta - La Contrada

Gledališče Cristallo

8. in 9. januarja ob 20.30, 10. in 12. januarja ob

16.30, 14., 15. in 16. januarja ob 20.30 ter 17. januarja ob 16.30 bo na sporedu delo »Il riformatore del mondo«, ki ga bo podalo gledališče Franco Parenti. Avtor Thomas Bernhard, režija Piero Maccarinelli (*na sliki Gianrico Tedeschi in Marianella Laszlo*).

V sredo, 6. januarja ob 11.00 otroška matineja z igrico »Pierino e il lupo«.

Gledališče Miela

Danes, 5. januarja ob 20.30, Peter Shaffer »Wolfgang Amadeus Mozart«.

Gledališče dei Fabbri (Ul. dei Fabbri, 2/a)

V soboto, 9. januarja ob 20.30 in v nedeljo, 10. januarja ob 17.30, skupina »Fariteatro« predstavlja »Le gelosie de mio mari«. Režija Giorgio Corda.

V petek, 15. in v soboto, 16. januarja ob 20.30 ter v nedeljo, 17. januarja ob 17.30 bo gledališče »Carlo Pontesilli« podalo delo »Cantata per la festa dei bambini morti in mafia« Luciana Violanteja.

SALEŽ

Dvorana KD »Rdeča Zvezda«

V nedeljo, 10. januarja, ob 11.00 bo premiera lutkovne pravljice za najmlajše Marka Kravosa »Male zgodbe iz velikega življenja Bineta Brvinca«. Zamisel in realizacija Marko Sosic. Igra Gregor Gec.

GORICA

Kulturni Center Lojze Bratuz

V nedeljo, 10. januarja, ob 20.30 bo gostovanje Primorskega Dramskega Gledališča iz Nove Gorice z delom P. Barnesa »Ni tako slabo kot zgleda«. Režija Jasa Jamnik. Ponovitev v ponedeljek, 11. januarja ob 20.30.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

Niz današnjih komikov: pod tem geslom se bo v cetrtek, 21. januarja ob 20.30 predstavil Alessandro Bergonzoni.

VIDEM

Gledališče Giovanni da Udine (Ul. Trento 4)

Danes, 5. in jutri, 6. ter 7. in 8. januarja ob 20.30, Carlo Goldoni »Arlecchino servitore di due padroni«. Režija Giorgio Strehler.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Kulturni dom

V cetrtek, 7. januarja ob 20.00, premiera »Jetnik druge avenije«. Režiser Jasa Jamnik.

PORTOROŽ

Avditorij

Danes, 5. januarja, ob 20.30 bo v sklopu Večera italijanskega filma slovenska predpremiera komične drame »Življenje je lepo« (La vita è bella), režija R. Benigni.

LJUBLJANA

Mestno Gledališče

Danes, 5. januarja ob 19.30, Ivan Cankar »Pohujšanje v dolini Sentflorjanski«.

Jutri, v sredo, 6. januarja ob 15.30 in ob 19.30 ter v cetrtek, 7. januarja ob 19.30, William Shakespeare, »Antonij in Kleopatra«.

V petek, 8. januarja ob 15.30 in ob 19.30, Ivan Cankar »Pohujšanje v dolini Sentflorjanski«.

V soboto, 9. in v ponedeljek, 11. januarja ob 19.30, William Shakespeare, »Antonij in Kleopatra«.

V torek, 12. in v soboto, 16. januarja ob 19.30, Bostjan Tadel »Policija, d. d.«.

V sredo, 13. januarja ob 19.30, in v cetrtek, 14. januarja ob 15.30 ter 19.30, Ivan Cankar »Pohujšanje v dolini Sentflorjanski«.

V petek, 15. januarja ob 19.30, Curth Flatow »Moz, ki si ne upa«.

Cankarjev dom

Jutri, v sredo, 6. in v cetrtek, 7. januarja ob 20.30, Peter Handke »Kaspar«. Režija Anna Furse.

V soboto, 9. januarja ob 20. uri, Bernard Slade »Ob letu osorej«. Režija Boris Kobal.

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Abonmaji

Gledališče Verdi sporoča, da se nadaljuje prodaja abonmajev za vse predstave pri blagajni gledališča od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

Jutri, v sredo, 6. januarja 1999 ob 17. uri novoletni koncert.

V soboto, 16. januarja 1999 ob 20.30 prva predstava »Salome« Riharda Straussa.

Gledališče Rossetti

Na pobudo Trzaskega koncertnega društva bosta v Rossettiju v ponedeljek, 18. januarja, ob 20.30 nastopila Oliver Triendl - Ursula Berg.

Dvorana Tripčevih

V ponedeljek, 11. januarja ob 18.00, »Eno uro z ... Alessandrom Cosentinom«.

Deutscher Hilfsverein (Ul. Coroneo 15)

19. januarja 1999 bo Glasbena matica iz Trsta priredila 3. abonmajski koncert, ki ga bo izvajal Pihalni orkester in tolkala »Serenade Ensemble«. Dirigent in flavta Angelo Persichilli, Emanuele Quargnal - oboa, Aljoša Starc - klavir. Na sporedu Rimski-Korsakov, Gershwin, Hmeljak.

TRŽIČ

Cerkev sv. Nikolaja in Pavla

Danes, v torek, 5. januarja ob 20.30, koncert pevskega zbora »Max Reger«.

GORICA

Kulturni dom

Danes, v torek, 5. januarja ob 20.30, novoletni koncert, ki ga prirejajo zamejski bančni zavodi. Nastopil bo orkester »Young Musicians International Symphonic Orchestra«. Dirigent Igor Kuret.

VIDEM

Gledališče Giovanni da Udine (Ul. Trento 4)

V torek, 12. januarja ob 20.30 koncert videmskega filharmoničnega orkestra s pianistom Franceom Clidatom. Dirigent Ronald Zollman.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Kulturni dom

P. I. Cajkovski: »Hrestac«, balet v dveh dejanjih. Predstavi bodo: danes, v torek, 5. jan. ob 11. uri.

V cetrtek, 7. januarja ob 20.15 bo v veliki dvorani nastopil pianist Philip Fowke.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V Gallusovi dvorani bo imel v cetrtek, 7. in v pe-

tek, 8. januarja ob 19.30, koncert Orkester slovenske filharmonije. Dirigent Hartmut Haenchen. Nastopa tudi Slovenski komorni zbor.

V Gallusovi dvorani bo v soboto 16., v nedeljo 17. in ponedeljek 18. januarja, vedno ob 19.00 gostovanje Habel-Theattra iz Berlina z opereto Gertrude Stein »Saints and Singing«.

V torek, 12. januarja ob 16. in 18. uri, koncert za mladino, ki ga bodo imeli Simfoniki RTV Slovenija. Dirigent Anton Nanut.

DOBROVO

Na Dobrovem gradu bo v petek, 22. januarja nastop Tria Luwigana.

KOROŠKA

Mestno gledališče Celovec

Jutri, 6. januarja ob 15.00 - Czardasova kneginja (opereta).

8. januarja ob 19.30 - Czardasova kneginja (opereta).

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Bivše konjusnice miramarskega gradu: do 10. januarja 1999 je na ogled razstava Poti sveta - Berlin, Dunaj, Praga, Budimpesta, Trst. Zidovski intelektualci in evropska kultura od 1880 do 1930. Urnik: vsak dan od 9.00 do 16.45.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Muzej Itala Sveva (Trg Hortis 4): do 10. januarja 1999 je odprta razstava o odnosu Sveva do zidovstva. Razstava je odprta vsak dan od 10. do 12. ure medtem ko bo 6. januarja zaprta.

Naravoslovni muzej (Trg Hortis 4): vse do 10. januarja 1999 bo na ogled razstava Kraski premogovniki zidovskih družin. Razstava je odprta vsak dan, razen ob ponedeljkih, in sicer od 8.30 do 13.30 medtem ko bo 6. januarja muzej zaprt.

Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je poštni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko poklicete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Muzej Sartorio: do 10. januarja 1999 je na ogled razstava Zidovske družine v Trstu 1814 - 1914. Urniki: od 9. do 13. ure (zaprto ob ponedeljkih).

Muzej trzasko zidovske skupnosti: se jutri, 6. januarja 1999 bo na ogled dokumentarna razstava o zidovskem izseljevanju v Izrael v obdobju 1921 - 1940 Trst - Sionska vrata. Razstava bo odprta ob torkih in sredah od 16. do 20., ob cetrtrkih in petkih od 10. do 13., ob nedeljah pa od 10. do 13. in od 17. do 20. ure. Ob sobotah in ponedeljkih zaprto.

Muzej Revoltella: do 28. februarja bo odprta obsežna razstava Avgusta Cernigoj - poetika spremembe. Istocasno so pripravili tudi razstavo arhitekta nacrtov Borisa Podrecca, ki je poskrbel za postavitev Cernigojeve razstave. Obe razstavi si je mogoče ogledati vsak dan, razen ob torkih, od 9. do 19. ure.

Se jutri, 6. januarja 1999 je na ogled razstava »Poklon Renatu Balestri«.

Gostilna »Stalletta«, Ulica Giuliani, 36: do 23. januarja 1999: »Srečanje umetnikov.«

Lipanjepuntin (Ul. Diaz 4): do 2. februarja 1999 razstavlja Elio Caredda. Urnik: od 11. do 13. ure in od 16.30 do 20. ure. Ob ponedeljkih in praznikih zaprto.

Razstavni prostor - Albo Pretorio (Trg Piccola 3): do 11. januarja 1999 skupinska razstava »Zenska umetnost«. Razstavo si je možno ogledati vsak dan od 10. do 13. in od 17. do 20. ure.

Galleria Rettori Tribbio 2: razstavlja Elettra Metallinò. Razstava bo odprta do 15. januarja in sicer v tednu od 10.00 do 12.30 in od 17.00 do 19.30, ob praznikih od 11.00 do 13.00, ob ponedeljkih zaprto.

Galerija v Centru »the Centre's Art Gallery«, Adriatico Guesthouse, Grljan 9: razstava grafičnih listov, odprta do 15. januarja. Urnik: v tednu od 17.00 do 19.30 ob praznikih od 10.00 do 12.30.

GORICA

Kulturni dom: unikatne računalniške grafike Bogdana Sobana iz Nove Gorice z naslovom »Obrazi Krasa«, bodo na ogled do 8. januarja 1999 in sicer ob delavnikih od 9.00 do 13.00 in od 16.00 do 18.00 ter v večernih urah med raznimi kulturnimi prireditvami.

Goriski pokrajinski muzeji, Borgo Castello 13: Razstava »1918 leto zmage«, bo odprta do 28. februarja 1999 in sicer vsak dan razen ob ponedeljkih od 10. do 18. ure.

ČEDAD

V prostorih Cortequattro (Corte San Francesco) je na ogled 50 izvirnih risb Jacovittija. Razstava je odprta se jutri, 6. januarja 1999, in sicer od 10.30 do 20. ure.

VIDEM

Nekdanja cerkev sv. Franciska: velika razstava o neolitiku z naslovom »Bilo je pred 7000 leti ... Prvi kruh«. Razstava bo odprta do 2. maja in sicer vsak dan, razen ponedeljkov od 9. do 12.30 in od 15.30 do 19. ure.

VENETO

BENETKE

Palaca Grassi: do 16. maja 1999, bo na ogled razstava o kulturi Majev.

Muzej Correr, Napoleonska hala: do 7. marca

1999 bo odprta razstava »Benetke 48«. Razstava bo odprta od 9. do 17. ure.

SLOVENIJA

KOPER

Pretorska palaca: do 17. januarja bo odprta razstava, kultura Aalto.

PORTOROŽ

Avditorij: do 19. januarja razstavlja dekorativna stekla Marko Jezernik. Urnik: od 9. do 12. ure ob delavnikih ter v času večernih prireditev.

SEŽANA

Mala galerija: do 8. januarja na ogled razstava slik in risb in memoriam Jozeta Tisnikarja

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Spacala in Kraske hise: razstava Goriskega muzeja. Odprta ob petkih, sobotah in nedeljah od 11. do 16. ure.

NOVA GORICA

Mestna Galerija Nova Gorica: do 31. januarja bo na ogled razstava umetnice Klementine Golja »Slike«. Urnik: ob delavnikih od 10.00 do 18.00 ure in ob sobotah in nedeljah od 13.00 do 17.00 ure. Otvoritev razstave bo jutri, 5. januarja ob 19.00 uri; o umetnici bo spregovoril Brane Kovic, pel bo goriski oktet Vrtnica.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija: stalna razstava slikarja in fotografa Vena Pilona. Urnik: od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00.

Pilonova galerija: se jutri, 6. januarja 1999 razstavlja svoje grafike Danilo Jejčic. Odprto od torka do petka med 10. in 12., ter 14. in 17. uro; v soboto in nedeljo med 15. in 18. uro; zaprto ob ponedeljkih in praznikih.

LIPICA

Kobilarna Lipica - ogled stalne razstave v Galeriji Avgusta Cernigoja je možen ob urah ogleda kobilarne.

KROMBERK

Grad Kromberk: na ogled so lapidarij, galerija

starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov.

Do aprila 1999 je na ogled etnološka razstava »Spomini nase mladosti« ali »Življenje pod zvezdami«. Urnik: ob delavnikih 8.-14., ob nedeljah in praznikih 13.-17., ob sobotah zaprto.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8.00 - 16.00, ob sob., ned. in praznikih 13.00 - 17.00.

SVETA GORA

Muzejska zbirka prve svetovne vojne - na ogled je razstava Solkan v prvi svetovni vojni. Urnik: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 12. do 16. ure.

Atelje za opremo prostora: se jutri, 6. januarja na ogled likovna razstava Nevenke Drusany z naslovom »Ko zunaj ni več roz«.

DOBROVO

Grad Dobrovo

V galeriji Zorana Musica je poleg stalne grafične zbirke tega umetnika na ogled se razstava: »Graj-ska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije«. Urnik: ob delavnikih od 11. do 19. ure, ob nedeljah od 13. do 18. ure, ob ponedeljkih zaprto.

KOBARID

Kobariski muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soska fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9. do 18. ure.

LJUBLJANA

Moderna galerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije.

TANK! Slovenska zgodovinska avantgarda. Vecmedijska razstava. Odprta do 2. februarja in sicer od torka do sobote od 10.00 do 18.00 in ob nedeljah od 10.00 do 13.00.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10. do 18. ure.

Mala galerija: do 10. januarja 1999 razstavlja in performans Nika Span. Razstava bo na ogled s slededim urnikom: od torka do sobote od 10. do 18. ure in v nedeljo od 10. do 13. ure.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.26 Iz sveta zivali: Gepard
20.30 TV dnevnik

RAI 1

6.00 Euronews
6.30 Nan.: Corsie in allegria
6.50 Jutranja oddaja Unomatina (vodita Antonella Clerici in Luca Giurato), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
10.05 Film: Lupetto grigio, torna a casa (pust., ZDA '76, i. Jeff East, B. Williams)
11.30 Dnevnik
11.35 Aktualna odd.: La vecchia fattoria (vodi Luca Sardella)
12.25 Vreme in dnevnik
13.00 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05 Film: Il segreto di Pollyanna (kom., ZDA '60, i. Hayley Mills, Jane Wyman)
16.10 Mladinski variete: Solletico (vodi Mauro Serio), vmes risanke Robinson, Princessa Sissi in. nan. Zorro
17.45 Aktualna odd.: Prima - Predvsem kronika (vodi David Sassoli)
18.00 Dnevnik
18.35 Variete: In bocca al lupo! (vodi Carlo Conti)
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik, sport
20.40 Kviz: La Zingara
20.50 Film: Il grande cuore di Clara (dram., ZDA '88, i. W. Goldberg, Michael Ontkean, K. Quinlan)
22.45 Dnevnik
22.50 Glasb. oddaja v živo: Taratata
0.00 Nočni dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme
0.30 Oddaje Rai Educational: Il grillo, 0.55 Aforizmi
1.00 Sottovoce - Potihoma (vodi Gigi Marzullo)

RAI 2

7.00 Variete za najmlajše, vmes risanke
9.45 Nad.: Quando si ama, 10.05 Santa Barbara
10.50 Tg2 - Medicina 33
11.10 Vreme in dnevnik
11.30 Predstavitev odd. I fatti vostri, 12.00 I fatti vostri - Vase zadeve
13.00 Dnevnik, 13.30 Tg2 Navade in družba, 13.45 Tg2 Zdravje
14.00 Aktualno: Ljubim zivali (vodi R. Dell' Abate)
14.40 Ci vediamo in TV (vodi Paolo Limiti)
16.00 Kronika v živo - La vita in diretta, vmes (16.30, 17.15) kratka porocila
18.10 Vreme, dnevnik, sport
18.40 Rubrika o izletih in potovanjih: Sereno variabile
20.00 Loto ob osmih
20.30 Dnevnik
20.50 Film: Copia d' azione Undercover Blues (pust., ZDA '93, r. H. Ross, i. K. Turner, D. Quaid)
22.30 Variete: Amada mia, amado mio
23.30 Dnevnik, Neon kino
0.15 Glasb. oddaja: Umbria Jazz '98 - W Cuba

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik, vreme
8.30 Aktualno: 30 let pozabe
9.00 Film: Capitan Sinbad (fant., ZDA '63, i.G. Williams, H. Bruhl)
10.30 Aktualne oddaje
12.00 Dnevnik, 12.15 Sport
12.20 Aktualno: Telesogni, 13.25 Media/Mente, 13.40 Tempo
14.00 Dezelne vesti, dnevnik
15.00 Aktualno: Okkupati
15.30 Sportno popoldne
17.00 Dok.: Geo & Geo
18.30 Vremenska napoved
19.00 Dnevnik, dezelne vesti
19.55 Variete: Blob
20.00 Nan.: Bugs
20.50 Variete: Cirkus (vodi Ambra Orfei)
22.40 Dnevnik, dezelne vesti
23.05 Dokumenti: Alfabeto italiano
23.55 Glasb. odd.: Una vita in musica - Zivljenje v glasbi - Al Bano in Romina
0.35 Dnevnik, pregled tiska, kultura, vreme
1.10 Fuori orario

RETE 4

6.00 Nad.: Un volto, due donne, 6.50 Regina
8.30 Pregled tiska
8.50 Nad.: Guadalupe, 9.45 Alen, 10.45 Febbre d' amore
11.30 Dnevnik
11.40 Aktualno: Forum
13.30 Dnevnik
14.00 Kviz: Kolo sreče
15.00 Nad.: Sentieri - Steze
16.00 Film: La cambiale (kom., It. '59, i. V. Gassman)
18.00 Kviz: OK, il prezzo è giusto
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Nan.: Colombo
20.50 Film: Nessuna pietà per Ulzana (vestern, ZDA '72, i. Burt Lancaster)
22.55 Film: Il principe delle maree (dram., ZDA '91, r.-i. Brabra Streisand)
1.40 Pregled tiska
2.00 Film: Colpo di luna (dram., '95, i. T. Karyo)

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.45 Aktualna odd. o dobrem počutju: Vivere bene
10.00 Variete: Maurizio Costanzo Show
11.25 Nan.: Un detective in corsia, 12.30 Nonno Felice
13.00 Dnevnik TG 5
13.30 Aktualno: Sgarbi quotidiani
13.45 Nad.: Beautiful
14.15 Aktualna odd.: Uomini e donne - Moski in zenske (vodi Maria De Filippi)
15.40 TV film: Ricomincio da mio marito (kom., ZDA '98, i. JoBeth Williams, Michael Ontkean)
17.45 Aktualna oddaja: Verissimo (vodi Cristina Parodi)
18.35 Variete: Superboll (vodi Fiorello)
20.00 Dnevnik TG 5
20.30 Variete: Striscia la notizia (vodita Ezio Greggio in Enzo Iacchetti)
21.00 TV film: Il quarto re (fant., It. '96, r. Stefano reali, i. Raoul Bova, Maria Grazia Cucinotta)
23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.00 Nočni dnevnik
1.30 Striscia la notizia
2.00 Nan.: Hill Street

ITALIA 1

6.10 Nan.: Očetovi prijatelji
6.40 Otroški variete, vmes Ciao Ciao mattina in risanke
9.55 SP v smučanju: moski veleslalom, 1. tek
11.00 SP v smučarskem teku: 15 km, moski
12.55 SP v smučanju: moski veleslalom, 2. tek
13.30 Risanke
14.20 Variete: Colpo di fulmine, 15.00 Fuego!
15.30 Nan.: Beverly Hills (i. Jason Priestley)
16.00 Variete za najmlajše, vmes risanke
17.30 Nan.: Sinbad
18.30 Odpri studio, 18.55 Sport studio
19.00 Nan.: Plavolaska za očeta, 19.30 Tata
20.00 Variete: Sarabanda (vodi Enrico Papi)
20.45 Variete: Comici (vodi Serena Dandini)
23.05 Variete: Le iene (vodi Simona Ventura)
0.05 Odpri studio, 0.15 Fatti e misfatti, 0.25 Sport: Eno leto sporta, 1.20 Zanimivosti o SP v smučanju
3.00 Film: Una cometa a Los Angeles (kom., ZDA '87)

TELE 4

13.30 16.45, 19.30, 23.00, 1.30
Dogodki in odmevi
13.35 Kosarka
15.15 Film: Tom Sayer
17.30 Zibaldone goloso
18.00 West Side Medical
20.30 Zivali in narava
21.00 Film: Il ladro, 23.30 Boris in Nataša

MONTECARLO

12.45 19.45, 22.45, 1.40 Dnevnik, 12.30, 20.10 Sport
11.00 Specialmente Tu
13.05 Nan.: Quincy
14.00 Film: Ciclone sulla Jamaica (pust., ZDA '65)
16.00 Variete: Tappeto volante
18.00 Variete: Zap Zap
20.35 Film: Alice (kom., ZDA '90, i. Mia Farrow)
23.00 Sport: Crono
23.40 Film: Nemici - Una storia d' amore (dram., ZDA '89)

Slovenija 1

8.00 Vremenska panorama
8.55 Napovedniki
9.00 TV prodaja
9.30 Tedenski izbor: Radovedni Tacek: Svinčnik, 9.50 nan.: Pustolovščine (Nova Zlandija, 16. ep.), 10.20 Recept za zdravo življenje, 11.10 Svet v letu 1998
12.05 Nan.: Otokski policaj (Danska, 5. ep.)
13.00 Porocila, vreme, sport
13.10 Vremenska panorama
13.40 Tedenski izbor: Ljudje in zemlja
14.10 Dok. meseca: Stirje letni caso na Blokah
15.00 Omizje o kulturi: Kontrapunkt
16.10 Duhovni utrip
16.30 PO Sloveniji
17.00 Zlatko Zakladko: Zakladi v Gradi
17.20 Nad.: Fenix in preproga (VB, zadnji del)
18.00 Obzornik, vreme, sport
18.10 Dok.: Vitez med faraoni
19.15 Risanke
19.30 TV dnevnik
19.50 Vreme, sport
20.05 Nan.: Ucitelj (Francija, 10. epizoda)
21.00 Pogovor z Lojzetom Peterletom
22.00 Odmevi, kultura, vreme
22.40 Sport, marketing
22.50 Dokumentarno feljton: Hisa nasproti
23.15 Drama: Po gospodični Juliji (P. Marber, VB, i. Geraldine Somerville, Phil Daniels, Kathy Burke)
0.25 Dok.: Vitez med faraoni
0.00 Napovedniki

TV PRIMORKA

8.00 15.45 Videostrani
15.50 Videospot dneva
16.20 Sportni ponedeljek
19.30 Videostrani
20.00 Dnevnik, vreme
22.30 Oddaja za zamejce v Italiji: Med Soco in Nadizo
23.00 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

8.45 1.15 Teletekst
9.00 Vremenska panorama
9.40 SP v smučanju - Pokal Vitranc: moskiveleslalom, 1. tek
11.00 Matineja
Nanizanka: Zamudniki (Avstral. 11. ep.)
11.25 Nan.: Zenska mojega življenja (Sp., 10. ep.)
12.15 Cik Cak
12.50 SP v smučanju: moski veleslalom, 2. tek
13.45 Podliga
14.40 TV prodaja
15.20 Film: Hoteti leteti (kom., It. '91, r.-i. Maurizio Nichetti, Angela Finocchiaro, P. Roversi)
16.55 SP v smučanju: moski veleslalom
18.00 Nad.: Gospa svetovalka (Fr., 3. del)
19.00 Pomp kviz
20.00 Dok. oddaja: Aulofonia domestica
21.20 Dok. serija: Osnove znanstvene fantastike - Fankensteinov otroci (1. del)
22.15 Film: Prebujanje podgan (Jugoslavija 1967, r. Zivojin Pavlović, i. Slobodan Perović, Severin Bijelić, Dušica Zegarac)
23.30 Svet poroca
0.00 Nočni pridih. Nanizanka; Vsi zupanovi možje (ZDA, zadnja ep.)
0.25 Nan.: Leteči odred (VB, 8. epizoda)

Koper

13.00 Euronews
15.30 Otroška oddaja: Gugalnica
16.30 Na naslovni strani
18.00 Program v slovenskem jeziku
18.45 Primorska kronika
19.00 Tv Dnevnik, vreme, sport
19.30 Gugalnica
20.00 Igre nasih babic in dedkov
20.30 Globus, 21.15 Pogovorimo se o...
21.45 TV Dnevnik
22.00 Vsedanes - Tv Dnevnik

RADIO

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Koledar; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Pop spozna moje starše; 8.50 New Age; 9.15 Odpri knjiga: Vnuki (L. Adamič, r. M. Sosič, 14. del); 9.30 Revival; 10.10 Koncert komorne glasbe; 11.00 Prosti čas in turizem (A. Lupinc); 12.40 Zborovska glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Ob Rižani in rokavi. Ob ognjišču (pripr. A. Blažič); 14.40 Pop music; 15.30 Maldi va; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Veselogra: Srečno novo leto! (r. A. Rustja); 18.45 Jazz; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 10.00 Glasba po željah; 16.00 Lestvica glasbe; 17.00 Športni komentar; 18.30 Otroški vrtiljak; 20.30 Smeh in glasba (vsakih 14 dni).

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.15 Glasb. utrinek; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.50 Kulturni koledar; 9.45 Svetovalna odd.; 11.30 Aktualnosti; 12.30 Opoldnevnik, osmrtnice; 13.00 Daj, povej; 15.30 DIO; 16.10 Glasba po željah;

17.30 Primorski dnevnik, osmrtnice; 18.00 do 19.00 Iz kulturnega sveta; Prenos RS; 20.00 Večni pr. z M. Vuksanovičem; 22.00 Zrcalo dneva - Prenos RS; do 0:00 Iz diskoteke RK.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah, Drobci zgodovine; 8.40 Izbrali ste; 9.00 Ob 9-ih; 9.15 Govorimo o...; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 10.33 Giro d' aria; 11.00 O manjšinah; 12.55 Pesem tedna, 13.00 L' una blu; 14.45 O manjšinah; 18.00 Jurassic pop; 18.45 Klasična glasba; 19.25 Sigla single; 20.00 Maribor.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.30 Svetovalni servis; 8.05 Intelekt; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 15.30 DIO; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.25 Kulturna; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slov. zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Pojo otroški zbori; 21.05 Igra; 22.00 Zrcalo; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30,

12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 8.10 Poslovne zanimivosti; 8.40 Koledar prireditelj; 8.50 Novosti založb; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Med poslovnimi krivuljami; 13.00 Do 13-ih; 13.45 Gost izbira glasbo, kulturne drobtinice; 15.30 DIO, šport, vreme; 16.15 Popevki tedna; 16.30 Pozor, snemamo; 17.00 Fiesta latina; 18.00 Vroč hladno; 18.45 Črna kronika; 19.30 Leva scena; 21.00 Zavrtite, uganite; 22.00 Zrcalo dneva, šport, vreme; 22.30 Štos - Še v torek obujamo spomine.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 10.05 Opeme melodije; 11.05 Clovek in zdravje; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Repriza; 13.30 Glasb. poslušalnica; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Big Band RTVS; 15.30 DIO; 16.15 Zvočne podobe; 17.00 Esez; 17.20 Koncerti na tujem; 19.30 Arije in monologi; 20.00 Literarni večer; 20.45 S solističnih in komornih koncertov; 22.05 Večerni logos; 22.25 Glasba našega časa; 23.55 Glasba za konec dneva; 0.00 Poročila.

Radio Koroška

18.10-19.00 Otroška oddaja; Radio Agora; 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan; 2.00-10.00/14.00-18.00 (dnevno, 105.5 MHz)

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozjala po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 100 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 22.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad južno in osrednjo Evropo se krepi območje visokega zračnega pritiska. Nad naše kraje s severozahodnimi vetrovi priteka suh in topel zrak, pri tleh pa se še naprej zadržuje hladen in vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 7.45 in
zatone ob 16.35.
Dolžina dneva 8.50.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 11.47 in
zatone ob 24.00.

MORJE

Morje mirno,
temperatura morja 9,7
stopinje C.

BIOPROGNOZA

Po nižinah bo vremenski vpliv zmerno obremenjen, zato se bodo pri občutljivih ljudeh še pojavljale vremensko pogojene težave.

PLIMOVANJE

Danes: ob 5.11 najnižje -10 cm, ob 10.37 najvišje 36 cm, ob 17.28 najnižje -56 cm.

Jutri: ob 0.24 najvišje 35 cm, ob 5.56 najnižje -7 cm,
ob 11.09 najvišje 27 cm, ob 17.59 najnižje -48 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Snežni metež in deževje širom po svetu kriva za desetine mrtvih

NEW YORK - Snezni metez, ki je konec tedna zajel ZDA, je po najnovejših podatkih, ki jih je včeraj objavila ameriška televizijska postaja CNN, terjal 39 življenj.

Vecina žrtev je umrla v prometnih nesrečah, nekaj ljudi je umrlo v požarih, ki so izbruhnili zaradi dotrajanih kurilnih sistemov, nekega človeka je zadela kap med kidanjem snega, v Iowi pa je nekdo umrl med sankanjem.

Eden najhujših snežnih metežev v zgodovini ZDA se je umaknil vzhodno proti Atlantiku. Tako imenovani Blizzard 1999, ki je v soboto povzročil popolno zmedo v več zveznih državah, se bo po besedah vremenslovcov zapisal v zgodovino s 55 centimetri snega, zapadlega v enem dnevu na območju Chicaga, le malo manj od rekordnega 57,5 centimetra snega, zapadlega 26. in 27. januarja 1967.

sno) je zavila v debelo snežno odejo tudi večji del zveznih držav Indiana, Iowa, Kentucky, Michigan, Minnesota, Missouri, Nebraska, Ohio in Wisconsin.

V Indoneziji pa je bil za žrtve kriv dez. Zaradi udara zemlje, ki so ga povzročile obilne padavine, je življenje v rudniku zlata v Indoneziji v soboto izgubilo devet na črno zaposlenih rudarjev, 21 pa jih pogesajo. Vest o nesreči so sporočili sele včeraj. To je že tretja tovrstna nesreča od julija lani v rudniku Pongkor v bližini Bogorja kakih 80 kilometrov jugovzhodno od Dzakarte. V ostalih dveh je umrlo skupno dvajset ljudi.

Po velikih poplavalah, ki ji je povzročilo silovito dezevje (na sliki AP zgoraj), so konec tedna na vzhodu Indonezije evakuirali približno tisoč družin. Podatkov o ranjenih v poplavalah, ki so prizadele okolično mesta Ujung Pandang 1350 kilometrov vzhodno od glavnega mesta Džakarta, ni.

Sonda Mars Polar Lander na poti proti Marsu

CAPE CANAVERAL - V letalskem oporiscu Cape Canaveral na Floridi so v nedeljo zvečer ob 21.21 in 10 sekund po srednjeevropskem času izstrelili tristopenjsko nosilno raketo delta 2, ki naj bi na pot proti Marsu utirila ameriško samodejno vesoljsko sondo Mars Polar Lander (MPL).

V primeru, da bo vse potekalo po načrtu, bo sonda, ki ima maso 573, 7 kilograma, dosegla Mars 3. decembra letos, pristala blizu njegovega južnega tečaja in iskala sledi zmrznjene vode. Sonda ima dva manjša penetratorja, imenovana Deep Space-2, ki ju bo odvrгла na površje Marsa pred vstopom v njegovo ozračje. Tudi penetratorja bosta iskala sledi vode.

Proti Marsu že leti druga ameriška sonda Mars Climate Orbiter, ki so jo izstrelili prejšnji mesec in bo predvidoma 23. septembra začela krožiti okoli Marsa. (STA)

Homoseksualci v ZDA še vedno najpogosteje okuženi z virusom HIV

BOSTON - Moskvi, se posebej homoseksualci, so v ZDA se vedno najpogostejše okuženi z virusom HIV, so pokazali izidi najnovejše raziskave, ki jih je objavil časnik New England Journal of Medicine. Anketa -vanjo so zajeli 231.400 odraslih ljudi, okuženih z virusom HIV, ki so zdravnika obiskali prva dva meseca leta 1996 - je pokazala, da je med osebami z zdravniško oskrbo 77 odstotkov moskih. Med rizičnimi skupinami so homoseksualci (49 odstotkov) in narkomani (24 odstotkov). Najbolj pogosto so z virusom HIV okužene osebe v starosti od 35 do 49 let (54 odstotkov), nato ljudje v starosti med 18 in 34 let (34 odstotkov) in starejši od 50 let (11 odstotkov). (STA/Hina)

Novi svetovni rekorder v pihanju špagetov skozi nos

CARLSBAD - Kevin Cole je podrl svetovni rekord v pihanju špagetov iz nosu. Novi rekord, ki znaša 19 centimetrov, mu je priznala Guinnessova knjiga rekordov. Cole si je naslov zmagovalca »prilobil« na tekmovalju 16. decembra, ko je za 5 centimetrov premagal dotedanjega svetovnega rekorderja Matta Welcha. 24-letni Cole je povedal, da si pri tem pomaga z jezikom. »Potem je treba samo pihniti. Prav tako je, kot da bi se hotel usekniti,« je še opisal postopek. (STA/AP)